

RAIVA AJA

(THE PIONEER)

Keskiviikkona, lokak. 17 - Wed. Oct. 17, 1990

FINNISH AMERICAN WEEKLY

86 vuosikerta Vol. LXXXVI No. 41 45 cents

Stig Häggblom Koiviston mukana Kanadassa:

Presidentti poikkesi Torontossa kotona valmistetusta puheestaan

Toronto/Ottawa (Raivaaja - Stig Häggblom) - Presidentti Mauno Koiviston Kanadan matkalla oli mukana virallinen seurue, johon mm. kuului ulkoministeri Pertti Paasio ja entinen monivuotinen ministeri Christoffer Taxell, joka kesällä jätti ministeripaikkansa, poliittisen elämän ja siirtyi talouselämän palvelukseen.

Valtiovirailulla oli myös mukana 14-henkinen talouselämän valtuuskunta. Vuorineuvoksia oli vain yksi - Valmetin Matti Kankaanpää - mutta maan suurimmat vinetiyritykset olivat edustettuina. Toronton päässä oli mittavan ohjelman junaillut kaupallinen sihteeri, konsuli Olavi Pöllänen.

Viralliseen seurueeseen kuului tietenkin Suomen Ottawan suurlähettiläs Erkki Mäentakanen, joka useaan otteeseen sai kertoa 29 vuotta kuluneen Suomen valtionpäämiehen edellisestä virallisesta vierailusta Kanadaan. Urho Kekkosenhan oli se, joka oli raivaamassa polkuja tälläkin saralla Uudella Mantereella.

Presidentti Koiviston matkakoneessa olivat myös mukana kaikki tiedottajat, siis lehtiväki, joka sanomalehtien lisäksi tietenkin edusti muita medioita.

Television edustajat johon toimittajien lisäksi kuuluvat kuvaajat ja tekniikan varmistajat tapaavat nykyisin olemaan enemmistöä. Niin tälläkin kertaa, sekä Finnairin lennolla Torontoon ja Vancouverista takaisin Helsinkiin että Kanadan valtion presidentin käyttöön asettamassa koneessa pitkällä lennoilla suuren Kanadan sisällä.

Ohjelma oli tiivis ja sisältörikas, varmaan raskaskin ainakin niiden henkilöiden kohdalla, jotka joutuivat kahlaamaan koko leikin kaikki vaiheet läpi. Näitä olivat ainakin Tellervo ja Mauno Koivisto, joista jälkimmäinen joutui lisäksi ainakin kahtena päivänä Torontossa ja Ottawassa keskittymään kunakin päivänä neljän puheen pitämiseen vieralla kielellä.

★

Suomalainen lehtiväki ei kärsittänyt sitä, että vierailupäivät vain kuluivat ilman, että paikallinen lehdistö reagoi.

Suuren pettymyksen tuotti se, että eversti Cajo Brandon loistavasti sujunut sotilaallisen vastaanotto Ottawan lentokentällä - rankkasateen vuoksi mittaviin sisätiloihin siirretty - ei tavoittanut minikäänlaista paikallista julkisuutta lentokenttämaailman ulkopuolella.

-Suomessa tavataan selostaa ja kuvata pienetkin valtiot vierailut, lausui pettynyt veteraani Adolf Turakainen, spintteri juoksijana mukana Helsingin olympiastadionilla 1952.

Turakainen kyllä huomasi virallisen liputuksen Kanadan pääkaupungissa, mutta se ei hänen mielestään riittänyt. Olivathan vastaanottoseremoniat Rideau Hallilla juhlat, siis kenraalikuvernöörin virka-asunnolla, mutta...

- Eikö Suomen presidentti seurueineen ole tänne tervetullut, ihmetteli Adolf Turakainen.

Tähän on vain sanottava, että tämä on normaalia toimintaa vapaassa kansainvälisessä lehtimaailmassa. Kanadan ja Suomen välit ovat

hyvinkin normaalit. Kanssakäyminen sujuu hyvin ja lemminpuolisen kunnioituksen vallitessa.

Suomen presidenttipari tutustui Toronton Skydome-stadioniin puheenjohtaja Lionel Shipperin opastuksella.

Näin jätetään protokollanomaiset tapahtumat oman onnensa nojaan, olivat ne sitten mittasuhteiltaan kuinka komeat tahansa ja Suomen sotavoimia komentava alikersantti Koivisto värillisessä televisiolähetyksessä kuinka katsomisen arvoinen tahansa. Seuraavalla kerralla saattaa kuitenkin käydä näin: Kyseessä on tuo Suomen ja maailman upein alikersantti! Kyllä se täytyy näyttää kanadalaisille....

★

Pitkän vierailumatkan koho-kohta, missä se oli? Torontossa ja Ottawassa mukana olleena se on helppo määrittellä. Ilman muuta presidentti Koviston puhe Royal York ho-

tellissa "Canadian Club of Canada" yli 300-päisen, pääasiassa kaupan maailmaa edustavalle kuulijakunnalle.

Valtavassa salissa oli arvokkuutta, suorastaan hohtoa. Ennen vieraan esittelyä juotiin kuten asiaan kuuluu kuiningattaren maljat. En pysty vielääkään sanomaan, sujuuko tämä uljaimmin Australiassa, Kanadassa vai ko mahdollisesti Brittein saarilla...

Mauno Koiviston aihe oli: "An Age of Hope and Uncertainty." Puhuja käytti viestinsä esittämiseen 27 minuuttia. Alussa hän seurasi kotimaassa valmistettua tekstiä, jota jo aikaisemmin oli jaettu Suomen lehdistön 28 edustajalle.

Kun toisella tekstisivulla al- jatkuu sivulla 3

This week in

THE FINNISH-AMERICAN

RAIVA AJA

pages 8-10

- A centennial year
- Suomi College has interim president
- Jaakko Kortekangas to sing in New York

Sisäsivuilla:

- Imatran vuosikokous sivu 4
- Floridan kuulumisia sivu 5
- Fitchburg ja ympäristö sivut 12 & 13
- Suomesta ja suomalaisista sivut 14 & 15

Missä budjetti?

Valkoisen talon ja kongressin väliset viikkoja kestäneet budjettineuvottelut eivät ole johtaneet minkäänlaisiin tuloksiin. Tavalliset kansalaiset - veronmaksajat - eivät jaksa enää edes seurata mokomaa paikalleen juuttunutta debattia.

Kumpikin osapuoli syyttää toista. Presidentti Bush kieltäytyy nostamasta varakkaiden amerikkalaisten veroja, kongressi puolestaan ei suostu supistamaan sosiaalisia määrärahoja. Veronmaksajilla ei ole muuta vaihtoehtoa kuin istua ja odottaa enemmän ja vähemmän kärsivällisesti.

Suurin budjettikeskustelua koskeva myytti on väite, minkä mukaan rikkaitten verotaksan korottaminen ei ole poliittisesti sen enempää kuin taloudellisestikaan mahdollinen toimenpide.

Taloustieteilijät tietävät kertoa, että väitteessä ei ole mitään perää. Toisen maailmansodan jälkeisinä taloudellisenä nouskausiina varakkaiden amerikkalaisten verotaksat on ollut tuntuasti korkeampi kuin mitä se on tänä päivänä. Paluu Ronald Reaganin presidenttikautta edeltävän aikakauden verotustaksoihin tasapainotaisi budjetin lähes itsestään.

Kongressi vaatii nyt varakkaiden verotaksan korottamista siitä huolimatta, että vain muutama vuosi sitten se hyväksyi Reaganin verotuspaketit, ensin alentamalla verotustaksojen maksimirajan 35 prosenttiin vuonna 1985 ja 28 prosenttiin vuotta myöhemmin. Voisiko syynä olla se, että kongressin jäsenet ovat vihdoinkin vakuuttuneita siitä, että George Bush oli oikeassa kutsuessaan vuoden 1980 presidenttikilvan pahimman vastustajansa Ronald Reaganin ajamaa talouspolitiikkaa "taikauskon taloustieteeksi"?

Edellisiä yhdistymisjuhlia vietettiin 1871
ikuiseksi luultu kummajainen -DDR- on enää historiaa

Uusi Saksa ei aloita tyhjästä

Saksojen yhdyttyessä kirjattiin historiaan jälleen uusi virstanpylväs uudenajan Saksan ja Euroopan myrskyisässä kehityksessä.

Tämä historia alkoi vuonna 1871, kun pohjoissaksalaiset ja etelä-saksalaiset valtiot olivat sodassa voittaneet Ranskan, ja Preussin kuningas Vilhelm I oli Versaillesissa julistettu yhtyneen Saksan valtion keisariksi.

Keisari oli muodollisesti valtakunnan ylin johtaja, mutta tosiasiallinen valta siirtyi valtakunnankansleriksi nimetylle Otto von Bismarckille, joka "raudalla ja verellä" loi pohjan uudelle kansallisvaltiolle.

Keisari Vilhelm II:n aikana aloitettu varustautumispoliitiikka puhkesi vuonna 1914 suursodaksi - 1. elokuuta Saksa julisti sodan Venäjälle ja Ranskalle. Ensimmäinen maailmansota kesti neljä vuotta ja vaati kymmenen miljoonan ihmisen hengen.

Marraskuussa 1918 keisari Vilhelm II luopui vallasta, ja Saksa antautui. Weimarin tasavalta perustettiin. Seuraavana vuonna Saksan oli allekirjoitettava Versaillesissa ankarat rauhan ehdot. Se joutui luovuttamaan mm. kaikki siirtomaansa sekä antamaan Ranskalle Elsass-Lothringen ja Puolalle melkein koko Posenin ja Länsi-Preussin. Lisäksi Saksa pakotettiin maksamaan suuria sotakorvauksia.

Hitler tulee

Useat ääri liikkeiden, niin kommunistien kuin Adolf Hitlerinkin kapina- ja kaappausyritykset tuottivat päänsäivä sosiaalidemokraattisen presidentin Friedrich Ebertin johtamalle nuorelle tasavallalle.

Vuonna 1926 Saksa liittyi Kansainliittoon, ja otot vakiintuivat, kunnes yleismaailmallinen lamakausi iski vuonna 1929.

Vuonna 1933 kansallissosialistinen johtaja Hitler nimettiin valtakunnan kansleriksi, ja lyhyessä ajassa natsit perustivat autoritaarisen poliisivaltion. Kommunisteja ja osittain sosiaalidemokraatteja vastaan ryhdyttiin ankariin toimiin, ja juutalaisia ryhdyttiin vainoamaan.

Vuonna 1938 uudelleen varustautunut Saksan armeija marssi Itävaltaan ilman vastarintaa, ja seuraavana oli vuorossa vuonna 1939 Tšekkoslovakia.

1. syyskuuta 1939 Saksa hyökkäsi Puolaan. Neuvostoliiton diktaattori Jodef Stali-

nin kanssa solmitun hyökkäämättömyyssopimuksen turvin Hitlerin uuden aikainen sotakoneisto valtasi vuoteen 1941 mennessä myös Tanskan, Norjan, Belgian, Hollannin, Luxemburgin ja Ranskan.

Hitlerin sotaretki Neuvostoliittoa vastaan kääntyi tappiolliseksi talvella 1942 - 1943 Stalingradissa. Lopullinen tappio alkoi hämmöttää länsiliittoutuneiden tehdessä maihinnousun Normandiaan 6. kesäkuuta 1944.

Vuonna 1945 liittoutuneiden ilmapommitukset murenivat pala palalta Saksaa, ja 30. huhtikuuta Hitler teki saaretussa Berliinissä itsemurhan. Toinen maailmansota maksoi yli 30 miljoonaa ihmishenkeä - arviolta 6 miljoonaa juutalaista kuoli keskitysleireillä.

Jako kahteen

Kylmän sodan jännityksen ja Berliinin saarron seurauksena kolmen läntisen voittajavallan - Yhdysvaltain, Ranskan ja Englannin - miehitysvyöhykkeestä muodostettiin 23. toukokuuta 1949 Saksan liittotasavalta. Stalinin vastasiirto oli kommunistisen Saksan demokraattisen tasavallan perustaminen 7. lokakuuta.

Näin vahvistettiin Saksan jako, joka kesti 41 vuotta.

DDR oli valtiona eräänlainen kummajainen, mutta viime syksyyn lähes kaikki olivat sitä mieltä, että se oli syntynyt myös jäädäkseen. Osoittautui kuitenkin, että "ensimmäinen työläisten ja talonpoikien valtio saksalaisella maaperällä" saattoi ylläpitää järjestelmäänsä vain niin kauan kuin Neuvostoliitto suojeli sitä.

20. syyskuuta 1951 Länsi-Saksan ja Itä-Saksan edustajat allekirjoittivat sopimuksen maiden välisestä kaupasta, ja tämä sopimus takasi pitkälti jatkoa seuraavalla sivulla

Nimipäivät

Nimipäiviä
Lokakuun 24 p., Asmo
Lokakuun 25 p., Sointu
Lokakuun 26 p., Amanda,
Manta, Niina
Lokakuun 27 p., Helli, Helle,
Hellä, Hellin
Lokakuun 28 p., Simo
Lokakuun 29 p., Urmas
Lokakuun 30 p., Eila

Lahjoituksia Raivaajalle

TUKEMISRAHASTO 1990: Yhteensä \$8,246.62

Toivo J. Hannulan muistoille

Lily Marble & Boys, Westminster, MA \$10.00
Ruth Holm, Fitchburg, MA \$10.00
Jonathan Ratila, Fitchburg, MA \$5.00
Kyösti, Tarja, Jermu, Jonna ja Juha Kuokkanen
Winchendon, MA \$10.00
Pekka ja Elvi Tempo, Turku, Suomi \$10.00
Ellen & Arno Hangas, Lunenburg, MA \$5.00

Arvi Harjun muistolle

Setänsä muistolle
George K. & Edith A. Durfey
Portola Valley, CA \$25.00
Wäinö & Aili Berkiö, Ashburnham, MA \$10.00
Hilja Salminen, Hubbardston, MA \$10.00
Ellen K. Wintturi, Westminster, MA \$5.00
Tauno & Millie Tamminen, Gardner, MA \$10.00
Levi & Kerttu Hakkila, Worcester, MA \$10.00

Eino A. Tofferin muistolle

J. Paul & Vieno Heikkilä, Sudbury, MA \$25.00
Chet & Liisa Talix, Hancock, NH \$10.00

Arvid Nurmen muistolle

Mildred Lahde, Canterbury, CT \$10.00

Aviomiehensä George W. Laakson muistolle

Irene K. Laakso, Peabody, MA \$10.00

Yrjö & Elma Kainu, W. Palm Beach, FL \$5.00
Taimi Kontunen, Lake Worth, FL \$5.00
Victor A. Wallenius, Baltimore, MD \$10.00

Kiitos lahjoittajille!

RAIVA AJA

(THE PIONEER) - Established 1905
(UPS 454-580)

Second class postage paid in Fitchburg, MA

Published weekly except the first week in August and the last week in December by Raivaaja Publishing Co., 147 Elm St., Fitchburg, Mass.
Postmaster: Send address change to Raivaaja, P.O. Box 600, Fitchburg, MA 01420-0600.

EDITOR Marita Cauthen
BUSINESS MANAGER Jonathan Ratila

RAIVA AJA PUBLISHING COMPANY

Incorporated 1905

Mailing address: P.O. Box 600, Fitchburg, MA 01420-0600
Office and Bookstore: 147 Elm St., Fitchburg, Mass.
Hours: Weekdays 8:30 a.m. to 4 p.m.

TELEPHONE: (508) 343-3822
FAX: (508) 345-1007

SUBSCRIPTION RATES:

USA: 12 mo. - \$20.00; 6 mo. - \$13.00; 3 mo. - \$9.00
OUTSIDE USA: 12 mo. \$24.00; 6 mo. - \$17.00

Advertising rates available upon request!

Advertising deadline is the Friday before the Wednesday the ad is to appear. Raivaaja Publishing Co. assumes no financial responsibility for typographical errors or omissions in advertisements. It will reprint without charge that part of the advertisement which is incorrect. Claims must be made within one week of Publication. Credit is made only for the first insertion.

UUSI...

jatkoa edellis sivulta

itäsaksalaisten tuotteiden pääsyn Länsi-Saksan markkinoille.

Vuosi 1953 oli merkkivuosi Itä-Saksan historiassa. 17. kesäkuuta itäberliiniläiset nousivat kapinaan, jonka neuvostoliittolaiset panssarit väkivaltaisesti tukahduttivat. Liittotasavalta ryhtyi viettämään kesäkuun 17:tä Saksan yhtenäisyyden päivänä, mutta nyt sen tittelin perii 3. loka-kuuta.

Muuri nousee

Vuosi 1961 oli uusi kohtalon vuosi DDR:n historiassa. Kuukausi toisensa jälkeen itäsaksalaisten pako Länsi-Berliiniin ja Länsi-Saksaan kiihtyi kunnes Itä-Saksan hallitus päätti ryhtyä 13. elokuuta rakentamaan muuria Itä- ja Länsi-Berliinin rajalle estääkseen työvoiman paon maasta.

Muurin suojassa Itä-Saksan johto rakensi teollisuusvaltion, joka tarjosi asukkaalleen korkeimman elintason Itä-Euroopassa. Välimatka liittotasavaltaan ja Länsi-Eurooppaan pysyi kuitenkin suurena.

1960-luvun jälkipuoliskolla sosiaalidemokraattien tultua valtaan Länsi-Saksassa alkoi vaivalloinen työ kahden Saksan suhteiden normalistamiseksi. 19. maaliskuuta 1970 Länsi-Saksan ja Itä-Saksan hallituksen johtajat kohtasivat ensimmäisen kerran, kun Länsi-Saksan Willy Brandt matkusti Erfurtiin tapaamaan virkaveljeään Willi Stophia.

8. joulukuuta 1972 Suomi ja Itä-Saksa solmivat Helsingissä sopimuksen diplomaattisuhteiden solmimisesta, ja 21. joulukuuta Saksat solmivat ns. perussopimuksen, jolle ne normalistivat suhteensa.

Syyskuussa 1987 Erich Honecker teki ensimmäisenä Itä-Saksan valtionpäämiehenä ja puheenjohtajana virallisen vierailun Länsi-Saksaan.

Gorbatshev ratkaisee

Kuolinkellot alkoivat soida

Vanhassa Itä-Berliinissä sijaitsevan Humboldtin yliopiston remonttimies esitteli äskettäin pois vietyä rojua, johon kuuluivat entisen valtiopäämiehen Erich Honeckerin kuva ja kommunismin vallan merkkejä.

DDR:lle syyskuussa 1989, kun Unkari avasi rajansa Itä-valtaap ja kymmeniätuhansia itäsaksalaisia vaelsi länteen.

Neuvostoliiton puoluejohtaja Mihail Gorbatshev antoi itäsaksalaisille näiden toivoman merkin, kun hän avoimesti asettui uudistusmielisten puolelle.

Sadattuhannetmielienosoittajat kerääntyivät Leipzigin ja muiden kaupunkien kaduille vaatien demokratiaa. 16. lokakuuta Honeckerin tilalle nimettiin Egon Krenz, joka paniikissa avasi Berliinin muurin 9. marraskuuta.

13. marraskuuta uudistusmielisenä tunnetusta kommunistista Hans Modrowista tuli uusi pääministeri, mutta hänellä ei ollut paljoakaan tehtävissä, kun kävi selväksi, että valtaosa kansasta halusi Saksojen yhtymistä pikaisesti eikä luottanut maan johtoon.

Itäsaksalaisten toiveet saivat ilmauksensa ensimmäisissä vapaissa vaaleissa 18. maaliskuuta tänä vuonna. Saksojen yhtymistä kannattaneet konservatiivipuolueet saivat suurvoiton, kun taas hitaampaa kehitystä kannattaneet puolueet ja ehdokkaat hävisivät.

12. huhtikuuta kristillisdemokraatteja edustavasta Lotar de Maizierestä tuli Itä-Saksan uusi pääministeri. 1. heinäkuuta Saksat solmivat raha- ja talousliiton.

12. syyskuuta toisen maailmansodan voittajavallat ja Saksat hyväksyivät Saksojen yhtymissopimuksen, jolla samalla poistettiin Saksan suvereenisuuden rajoitukset. Kunkin maan parlamentin on vielä vahvistettava sopimus, joten kirjaimellisesti ottaen Saksan suvereenisuus on totta vasta muutaman kuukauden kuluttua.

20. syyskuuta molempien Saksojen parlamentit hyväksyivät Saksojen yhtymissopimuksen - liittotasavallan liiton neuvosto hyväksyi sen päivää myöhemmin ja löi näin viimeisen naulan DDR:n arkuun.

PRESIDENTTI...

jatkoa etusivulta

Suomen presidentti Mauno Koivisto ja Kanadan hallitsijatar kuningatar Elizabeth Buckinghamin palatsissa 1984.

koi-kappale "Since Mikhail Gorbatshev took over leadership of the USSR in 1985, the Soviet-American dialogue has not only regularized, but..." , että hän siirtyy paperistaan suoraan puheeseen. Aihe ei muutu, mutta viestin sisältö kylläkin.

Salissa reagoitiin. Kanadalaiset eivät kuitenkaan tienneet, että tämä oli ensimmäinen kerta kun Suomen presidentti ulkomailla virallisessa viestissä poikkesi alkuperäistekstistään. Onhan joskus tietenkin muutokorjauksia tehty mutta tämä oli laaja poikkeama, jonka esittäminen vei presidentiltä 16 minuuttia.

Tällä haavaa lehtimiehet King Edward-hotellista käsin jo viesteissään kommentoivat lentomatkalla Suomesta saamiensa alkuperäistekstejä, joita presidentti nyt oleellisesti muutti.

Ei presidentin pääpuhe Kanadassa tietenkään maailman menoa oleellisesti muuta. Siinä oli ajatuksia Suomen ja Neuvostoliiton muuttuneista suhteista. Ne ovat avoimia, jopa joskus perheenomaisia, hän sanoi.

Sotavarustelun vaaroista myöskin rauhan aikoina presidentti mainitsi kuten ikäistensä miesten suurten päätösten vaarallisuudesta. Mauno Koivisto kertoi Neuvostoliiton valtavasta energian kulutuksesta ohjelmakysymysten parissa niin, että voimia ei tunnu riittävän tehtyjen päätösten toteuttamiselle.

Koivisto myös viestitti näkemyksensä siitä, ettei Itä-Eu-

roopassa enää ollut etenemisen mahdollisuuksia systeemin varassa, joka oli ollut valalla. Muutoksen oli pakko syntyä.

Mauno Koivisto käsitteli Saksan kysymystä. Hän myös hienovaraisesti kosketteli oman Suomensa sotaan joutumista tapahtumien pakon edessä.

Tästä löytyi filosofista ajattelua, kirjoittajan mielestä Koiviston korkeinta luokkaa, koska äänensävy oli kuuluva, eikä sanakäänteet lainkaan tulkinnanvaraisia tällä kertaa.

Baltian maat ja kysymykset saivat osansa. Neuvostoliiton perustuslaki hyväksyy selväs-

ti osavaltioiden itsenäisyyspyrkimykset.

Lause "We have followed with sympathy the quest of the Baltic nations for self-determination" jäi Koiviston puheessa lausumatta.

Realistinen näkemys tosiasioihin jäi. Latviassa asuvasta väestöstä on puolet ei latvialaisia.

Tallinnan asukkaista ovat joka tapauksessa lähes puolet ei-virolaisia tänä päivänä.

Mauno Koiviston esiintymisen oli varmaotteisen miellyttävä. Suoran viestityksen päälle hän jopa sai naurajat puolelleen valittaessaan kirjoitetusta puheversiosta loppusansana:

"But no matter what doubts we may have, let us rejoice at the human benefits that the end of the cold war and the elimination of the danger of war can yield in Europe. Enormous creative potential may well be released, promoting both economic and spiritual prosperity."

★

Suomalaisten voimaa ja samalla herkyttä Kanadassa koettiin Toronton uudessa suomalaisen Viljo Rewellin piirtämässä kaupungintalossa, missä pormestari Art Eggleton vauhdikkaasti ja mukaansa tempaavasti lausui presidenttiparin tervetulleeksi.

Suomalaiset hoitivat lopun.

Olkoonkin, että Leena Petäjä oli kaiken tarkkaan suunnitellut etukäteen. Hyvin se meni.

Alikersantti Koivisto huomasi rintamaveteraanien olevan muiden joukossa paikalla. Lapset lauloivat iloisesti ja isänmaallisesti heiluttaen vuoroon Suomen ja Kanadan pienoislippujaan.

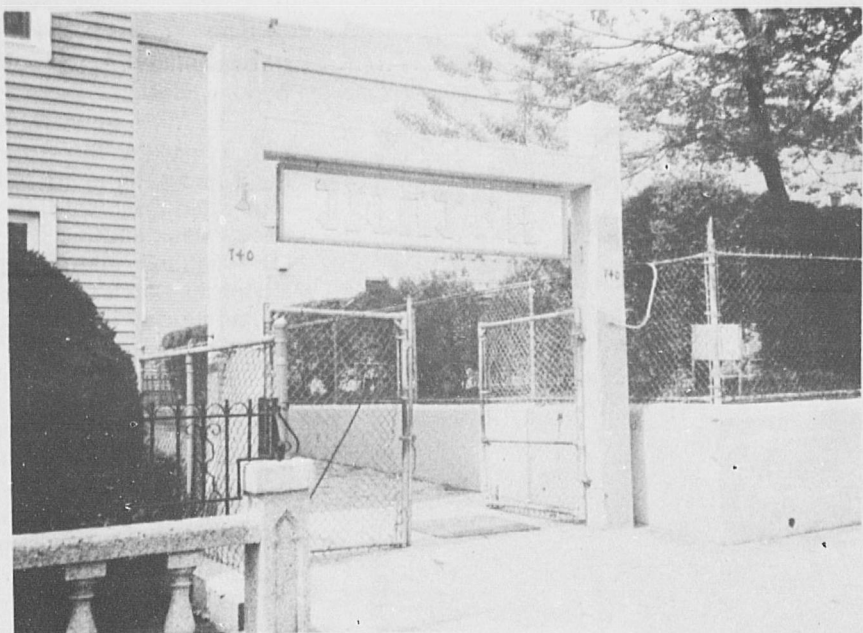
Toronton pilvenpiirtäjät olivat taukoamattoman sateen vallassa, mutta herkkään suomalaisjuhlaan Rewellin luomaan, jos 25 vuotta vanhaan aulaan, tuli ikäänkuin aurin gon säteitä taivaalta.

Stig Häggblom

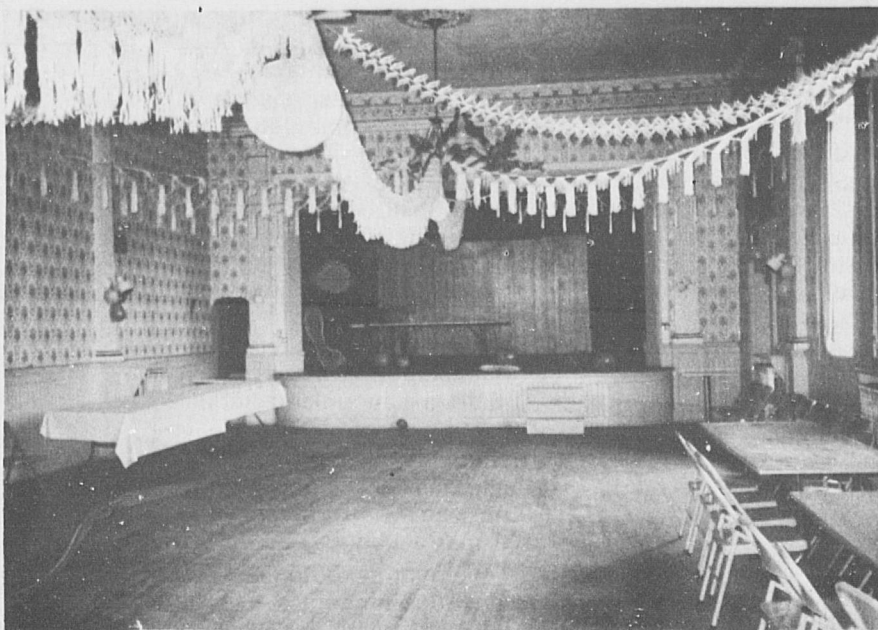
Musiikkitietäjä

1. Mitä tarkoittaa tempo appasionato?
2. Minä vuonna Richard Wagner syntyi?
3. Kuka on säveltänyt musikaalit »Porgy ja Bess» sekä »Amerikkalainen Pariisissa»?
4. Mikä on Robert Zimmermannin taiteilijanimi?
5. Missä kansanmusiikissa tunnetaan soittimet dahal, naggarat sekä tombak?
6. Kenen sävellys on »Eine kleine Nachtmusik»?
7. Missä osavaltiossa järjestettiin Woodstock vuonna 1969?
8. Mistä vuodesta lähtien on järjestetty Kaustisen kansanmusiikkijuhlat?
9. Minä vuonna rockmusikaali »Hair» sai ensi-iltansa?
10. Millainen sävellys on Reguierm?

Oikeat vastaukset sivulla 5

Imatran portti 40. kadulla.

Yläkerran juhlasali näyttämöineen.

Imatralla tapahtuu

BROOKLYN, NY - Kansalliseura Imatran sääntöjen määräämä puolivuosis kokous pidettiin 7. lokakuuta 1990. Jäseniä oli paikalla paljon, lisäksi valtakirjoilla edustettuja.

Kiinnostus Imatra seuran toimintaan on laaja ja monet uudet suomalaiset hyväksyttiin tälläkin kertaa seuran jäseniksi sääntöjen määrämällä

tavalla.

Puheenhohtaja Veikko Laiho avasi kokouksen käyttäen sekä suomen että englannin kieltä. Asianmukaiset pöytäkirjat ja tiliselvitykset luettiin ja hyväksyttiin ja kokous todettiin lailliseksi sekä päätösvaltaiseksi.

Monenlaista toimintaa on ollut seuran tiloissa ja vuok-

rauksia on ollut riittävästi, joten ensimmäisen puolen vuoden tilinpäätös oli erittäin kiitettävä ja lupaava. Tilintarkastajien lausunnon toi Pentti Tolamaa, joka oli tarkastanut tilit Rita Majurisen kanssa.

Nuorten urheilukerho toimii pienenä alaostonsa Imatran suojissa, muuta muu ryhmä kokoontuu saleissa edelleen.

Trustees-toimikunnan puheenjohtaja Mauno Laurila toi esille hiljattain valmistuneet korjaukset talon takaseinässä. Ne todettiin hyvin suori-

tetuiksi ja Trustees-toimikunta on hoitanut apurahan saannin Suomen Opetusministeriöltä tähän tarkoitukseen.

Jotkut Imatran jäsenet toivat esille paheksumisensa siitä, että viime aikoina on ilmennyt jonkinlaista suomalaisten syrjintää jäseniä kohtaan, lähinnä suomen kieltä koskien. Asiasta keskusteltiin pitkään, ja yksimielisesti oltiin sitä mieltä, että tällainen menettely on sääntöjen vastaista ja ehdottomasti kiellettyä.

Asiaan todettiin syyllistyneen vain muutaman häiriötä aikaansaaneen yksilön, joille on jo tehty varoitus. Puheenjohtaja lupasi lopettaa moisen käyttäytymisen.

"Suomen- ja englannin kieli pidettäköön saman arvoisina tässä seurassa", sanoi Veikko Laiho.

Suomalaisuus ja sen vaaliminen Imatra seurassa nostettiin jälleen kunniaan. Kokouksessa tuli esille myös suomalaisen musiikin läsnäolo seuran tiloissa. Viime aikoina se on ollut melkein ole-

matonta ja tämäkin asia päätettiin korjata.

Imatran näyttämökerho on toiminut vilkkaasti vuosien tauon jälkeen, ja kahdesta näytännöillää todettiin ilolla tulleen pitkälti yli \$1,000 varoja. Ensiesitys "Ah, hän suuteli" oli tänä keväänä Imatralla ja toinen Aura haalilla Volunternissa, CT. Seuraava näytös on ensi tammikuussa Turistihaalilla Floridassa.

Ensi vuosi tulee olemaan Imatran suuri 100-vuotisjuhla vuosi, jolloin juhlinta aloitetaan jo tammikuussa. Ainakin neljä juhlatilaisuutta on jo lyöty lukkoon ja lisää on tulossa. Monet esiintyjät tulevat aina Suomesta saakka ja korkeatasoista ohjelmaa on luvassa.

Nykyinen johtokunta on tehnyt hyvän työn Imatra seuran "ruorissa" ja johtanut laivaa parhaalla mahdollisella tavalla.

Kokouksen jälkeen nautittiin Imatran emäntien valmistamasta voileipä- ja pullakahvitarjoilusta.

Anja Laurila

Alakerran baari.

Finlandia-talon seinäkivi Ristijärveltä

Oulaisten granodioriitti, millä nimellä Finlandia-talon uusi seinäpäällystekivi on tullut tunnetuksi, ei suinkaan ole peräisin Oulaisista. Sitä louhitaan Ristijärvellä ja se on näin itse asiassa "Ristijärven vaaleaa".

Oulaisten kivi Oy jalostaa Ristijärveltä louhimaansa graniittia Oulaisissa - siitä nimitys. Oulaisten ja Ristijärven välillä on matkaa 230 kilometriä.

Imatra Seura

740-40 St. Brooklyn, N.Y. 11232
Puhelin 718-438-9426

Veikko Laiho, puh.joht.

SAUNA TILAUKSESTA

THE FINLANDIA FOUNDATION

Metropolitan Chapter, Inc.

Meetings every 2nd Friday of the month, from Oct. through May

593 Park Ave. at 64th St. NYC
P.O. Box 2590

GRAND CENTRAL STATION
New York, N.Y. 10017

DANIELSON OIL CO.

ATLANTIC Polttoöljyä
Recapping

Commerce Ave.
DANIELSON, CT.

Suomen Pääkonsulinvirasto

380 Madison Avenue
24th floor
New York, NY 10017
Puh. 212-573-6007
Telefax 212-573-6310
Telex 14-9515

Vientikeskus

Toimii samassa osoitteessa
Puh. 212-808-9721
Telefax 212-370-2863
Telex 212-370-2863

FINN-GE-NU-I-TY, n., where the
unusual is usual in speciality advertising.

LLOYD K. HANNULA

79 East Rd. • Box 500 • Westminster, MA 01473 • (508)874-0629

The Robert H.

Auchmoody Funeral Homes

Main Street Fishkill, N.Y. Tel. 896-6166

TILLINGHAST - Hautaustoimisto

Danielson, Conn.
Tel. 774-3284

Central Village
Tel. 564-2147

EDW. C. HALVORSEN, INC.
FUNERAL DIRECTORS

5310 Eighth Avenue, Brooklyn, N.Y. 11220
In continuous service to the community since 1849

Floridan kuulumisia

Pikku väläys Suomi-matkalta Lääkärissä

Luultavasti linja-autossa sain vetoa vasempaan olkapäähäni, kun olin menossa Rymättylään tapaamaan täällä Lepokodissa asuvan Eeva Eskolan omaisia.

Yöllä särky tuli niin kovaksi koko käsivarressa, ettei nukumisesta tahtonut tulla mitään. Niin piti lähteä takaisin kotiin Espooseen odotettua aikaisemmin.

En herkästi turvaudu lääkäriin apuun, mutta kun tuttavat ja naapurit hoputtivat ja arvelivat sen johtuvan sydäimestä niin olihan sitä mentävä. Vastaanottohoitaja oli hyvin ystävällinen ja kävi aina välillä kysymässä vointiani odotellessani lääkärin puheille pääsyä.

Lääkärin tutkittua minut hän sanoi: "Aloitetaan kortisoonilla", johon kiiruhdin sanomaan, että "ei kortisoonia, silloinhan oma kortisoonin tuotanto lakkaa. Kun nyt tiedän, ettei se johdu sydäimestä, niin kyllä minä tämän kivun kestan."

Tohtori sanoi: "No, mennään hoitajan luo niin hän antaa kipupiikin".

Tohtorin lähdettyä sanoin hoitajalle: "Ei kai sitä kipupiikkiäkään tarvitse ottaa. Kyllä tämä nyt ohi menee itsestään."

"No, eihän meillä pakoteta, mutta ottakaa nyt nämä kapselit mukaanne ja kun otatte niitä, niin tunnin ajan pitää jonkun olla kanssanne, jos

sattuisi allergisia tai muita oireita", sanoi hoitaja.

No, siitähän minä vasta pelästyin ja niin nekin lääkkeet jäivät ottamatta. Muutaman päivän jouduin pakosta pitämään kättä levossa ja niinhän se särky meni ohi ja käsi liikkui taas niinkuin ennenkin.

Mentyäni kuulemaan tohtorilta kokeiden tuloksia viikkoa myöhemmin, sain kuulla, että kokeiden tulokset kaikilta osiltaan olivat niin hyvät, ettei lisätutkimuksiin ole aihetta.

Kaikki nuo tutkimukset ja kokeet eivät maksaneet mitään. Jos siihen kortisoonihoitoon olisi menty, olisi siitäkin saanut sairausvakuutus-toimistosta 60 prosenttia takaisin, niinkuin yleensä saa kaikista muistakin lääkkeistä. Paljon on myös aivan ilmaisia lääkkeitä riippuen sairauden laadusta.

Niin, että kun aikaisemmin kerroin Suomen kalleudesta, niin on siellä sitten jotain aivan ilmaistakin. Yksityislääkärillä käydessä maksut ovat tietenkin tuntuvat, mutta niistäkin saa takaisin 60 prosenttia ja osan saa ilmoittaa verotuksessa.

Maksaessamme veroja Suomessa maksamme siinä samalla näistä terveyspalveluista.

Maila Andersson

MUSIIKKITETÄJÄ...

Vastaukset sivun 3 kisaan: 1. intohimoisesti 2. 1813 3. George Gershwin 4. Bob Dylan 5. persialaisessa 6. Mozartin 7. New Yorkin osavaltiossa 8. vuodesta 1968 9. vuonna 1968 10. Sielunmessu.

Finnish-American Rest Home, Inc.
1800 SOUTH DRIVE, LAKE WORTH, FLORIDA 33461-6199

Lokak. 11, 1990

Suur'kotimme elää vireää syksyn toimikautta. Nyt on tilaisuuksia tarjolla jo valitsemista.

Maanantaina oli kahvikonsertti, tiistaina yhteislaulua. Keskiviikkona paikalliset Kalevaiset juhlivat täällä asuvia Kalevaisia tuoden heille viihdyttävällä tavalla vaihtelua ohjelmaan ja tarjoilun kera.

Torstaina Aarne ja Paula Roiha esittivät mielenkiintoisia matkailufilmejä katseltavaksemme. Perjantaina saimme vieraksi Mrs. Heticon ja vietimme iltapäivän hengellisen musiikin parissa.

Lauantaina Lantana Lion's Club vieraili asukkaitemme ilona tuoden ihania hedelmiä ja makeisia sekä musiikkiohjelmaa ilkojemme.

Sydämellinen kiitoksemme teille kaikille kuluneen viikon

miellyttävästä rakkauden työstänne täällä.

Lepokodin Ystävien myyjäiset olivat lauantaina. Kauppaa tehtiin taas reippaiden ja iloisten myyjien seurassa. Kiitos teille kaikille taas suururakasta, samoin ostavalle yleisölle kiitos.

Huom! Lepokotiyhdistyksen perustamisen 20-vuotisjuhla pidetään Annan Majalla lauantaina 20 p. lokakuuta klo 1:00 iltpäivällä. Kahvitarjoilu ja arvokas ohjelma.

Huom! Lepokotiyhdistyksen vuosikokous pidetään Annan Majalla lauantaina 27 p. lokakuuta, alkaen kahvitarjoilulla klo 1:00 iltpäivällä. Kokous alkaa klo 2:00. Kokouksessa käsitellään sääntöuudistus.

Lepokotiterveisin
Elina Kuronen

Finlandia Foundation aloitti toimintansa

Aloitimme uuden vireän toimikauden loman jälkeen. Puheenjohtaja Millerd Mäki-Kallioinen oli pirteänä vetäjänä paikalla ja Pokela huone täyttyi kohta iloisesta puheensorinasta.

Syntymäpäivä sekä häätävää viettäville lauloimme asianmukaiset onnittelulaulut sekä nautimme ihanat kakkukahvit ensimmäisen kokouksen kunniaksi.

Iloksenne saimme kolme uutta jäsentä. Toivotamme heidät tervetulleeksi joukkoomme. Monivuotinen säestäjämme musiikkimaisteri E. Haapa johdatti meidät yhteiseen lauluun "America" ja "Maamme" lauluilla.

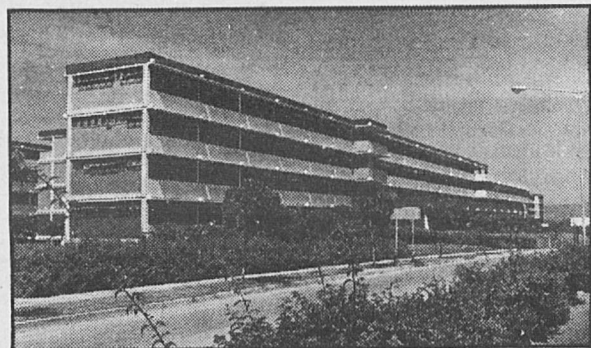
Vietimme hiljaisen hetken Artturi Klingin muistolle hänen nukuttuaan ikuiseen.

Sihteeri luki edellisen kuukauden pöytäkirjan, joka oli asiallisesti kirjoitettu. Jäsenistämme Mr. Arne Roiha oli ollut kesäaikana sairaalassa suuressa leikkauksessa, josta hän on nyt toipumassa. Samoin Mrs. Aili Aunio oli myös ollut sairaalassa, mutta hänkin oli jo toipunut siitä hyvin.

Meidän uusi toiminimemme on nyt Finlandia Foundation inc. Cahpter. Kokouksessa keskusteltiin tulevista tanssilloista, Lepokodin edustajista johtokuntaan, tulevista matkoista jne.

Toivomme jäsenille virkistävää toimikautta ja halukkuutta yhteisiin tehtäviin.

Finlandia Foundation puolesta
Elina Kuronen
rahastonhoitaja

Kuuban aurinkorannoille voi pian Suomesta matkata ilman viisumihuolia.

Kuubaan pian ilman viisumia

Suomen ja Kuuban välillä solmitaan viisumivapaussopimus. Viisumivapautta perustellaan suomalaisten Kuubanmatkailun lisääntymisellä. Tasavallan presidentti valtuutti ulkoministeri Pertti Paasion (sd) allekirjoittamaan sopimuksen. Sopimus tehtänee tässä kuussa.

- Suomella on ollut vireillä viisumivapaussopimuksen tekeminen Kuuban kanssa jo useiden vuosien ajan. Neuvotteluja vaikeutti se, ettei Kuuda hyväksynyt yhteispohjoismaista sopimusmallia, joka perustuu vuoden 1957 sopimukseen Suomen, Norjan, Ruotsin ja Tanskan välillä pas-

sintarkastuksen poistamisesta Pohjoismaiden välisillä rajoilla, kerrotaan Suomen ulkoministeriöstä.

Ministeriön mukaan nyt neuvottelut on kuitenkin saatu päätökseen, kun Suomen ja Kuuban välillä on voitu sopia maahantulomääräyksistä. Ne noudattavat pohjoismaista sopimuskäytäntöä.

Ruotsilla, Norjalla ja Tanskalla on Kuuban kanssa jo viisumivapaussopimus.

ACE HARDWARE

1212 Lantana Rd.
Lantana, Florida 33460

"We stock sauna heaters"

Puh. 585-0247

knollwood groves

Hedelmäpakkauksia - kauniita hedelmäkoreja
Tilauksia täytetään pyydettyäessä
10 eri laatua olevia sitrus-hedelmiä
Lahjavara-kauppa, jossa yli 1000 valikoimaa

Avoimna maanantaista lauantaihin 9 ap. - 5:30 ip.

8053 Lawrence Road

Yksi maili etelään Hypoluxo tieltä

Boynton Beach, Florida 33436 - Puh. (305) 734-4800

American Finnish Tourist Club

301 Central Blvd.

Lantana, Fla.

Joka sunnuntai ohjelmalta tai konsertti ja tanssia lopuksi.
Joka lauantai koko illan tanssit eri seurojen järjestämänä.
Ilmastoitu haali, hyvä musiikki, iloinen ystävien seura! Torstaina ja sunnuntaina klo 12 haali avoinna pelejä ja seurustelua varten.
Ravintola avoinna ohjelma- ja tanssi-iltoina. Tarjotaan kahvia, voileipiä ja riisipuroa hedelmäkkeitön kera ym.

Tervetuloa Turistiklubille!

Finnish-American Rest Home, Inc., 1800 South Drive, Lake Worth FL 33461 NOTICE OF ANNUAL MEMBERSHIP MEETING AND PROPOSED BY-LAW CHANGES

The annual meeting of the Finnish-American Rest Home, Inc. membership will be called to order at 2:00 pm Saturday, October 27, 1990, in Annan Maja at corporate headquarters at the above address for the purpose of considering by-law changes and all other business to properly come before it.

A "coffee and pulla" hour will be enjoyed from one to two pm

Suomalaisten Floridan Lepokodin vuosikokous alkaa klo 2 ip. lokakuun 27. p:nä. Käsitellään ensin muutamia sääntöjen korjauksia ja sitten tavallisia vuosikokouksen asioita. Kahvitarjoilu yhdestä kahteen.

Rest Home Phone (407) 588-4333

Alis W. Aho, Secretary

Kuolleita

Toivo J. Hannula

TEMPLETON, MA - Toivo J. Hannula, 84, North Main St., East Templeton, kuoli lokak. 12, 1990 Mystic hoitokodissa Fitchburgissa sairautensa muramana. Hänen vaimonsa Fannie (Botman) Hannula kuoli 1980.

Hän oli syntynyt jouluk. 22, 1905 Alajärvellä Suomessa edesmenneiden John ja Karoliina (Hannula) Hannulan poikana ja oli 5-vuotias muuttaessaan Yhdysvaltoihin, Gardnerin ympäristöön. East Templetonissa hän asui vuodesta 1944.

Edesmennyt työskenteli useita vuosia lämmittäjänä leominsteriläisen Pyrotech Co.:n, gardneriläisen Mead Containers firman ja Fitchburg Paper Co.:n palveluksessa. Hän oli Finnish American

Toivo Hannula

Club of Saiman jäsen.

Kaipaamaan jäi neljä poikaa, Henry Hannula, East Templeton, Roland Hannula, Long Island, NY, Victor Hannula, Westminster ja David Hannula, Tewksbury; kolme tytär-

tä, Ellen Fitzgerald, East Templeton, Barbara Landry, Ashburnham ja Martha Kuokkanen, Westminster; kolme veljeä, FACS:n uutiskirjeen toimittaja Tarmo Hannula, Worcester, Raivaajan entinen liikkeenhoitaja Reino Hannula, CA, ja Wäinö Hannula, Garden; kaksi siskoa, Vieno Mitchell, CA ja Lilja Bush, East Templeton; 20 lastenlasta; seitsemän lastenlasten lasta, ja useita serkkuja ja sisarusten lapsia.

Hautaaminen tapahtuu hiljaisuudessa hautaustoimisto Smithin, 69 Vernon St., Gardner, toimittamana.

Kukkien asemasta vainajaa voi muistaa tekemällä lahjoituksen Raivaajalle, P.O. Box 600, Fitchburg, MA 01420 -0600 tai itse valitsemansa hyväntekeväisyysjärjestön hyväksi.

Victor Hiltunen

Victor Hiltunen

SUPERIOR, WI - Työmiessocietyn puheenjohtaja Victor T. Hiltunen, 76, 1413 Banks Ave., kuoli syysk. 27, 1990 St. Mary's Medical Center'ssä Duluth, MI:ssa.

Hän oli syntynyt marrask. 9, 1913 Tower, MI:ssa. Vuonna 1931 hän muutti New York Cityyn työskennellen Eteenpäin -lehden palveluksessa painajana. Eteenpäin liittyessä Superiorissa ilmestyvään Työmieheen 1950 Hiltunen muutti Superioriin. Hän jatkoi painajana vuoteen 1976, jolloin jäi eläkkeelle.

Vuonna 1975 Hiltunen valittiin Työmiessocietyn puheenjohtajaksi, missä virassa hän toimi kuolemaansa asti.

Amerikansuomalaisuuden vaalimisen lisäksi Hiltunen uhraisi aikaansa työläisten asialle. Hän kuului paikalliseen Printing Pressmen's Local No. 204:ään toimien myös sen pu-

heenjohtajana ja työvaliokunnan jäsenenä. Vuodesta 1960 lähtien hän oli Superior Federation of Labor järjestön aktiivijäsen. Hän oli jäsenenä myös Superior Labor Temple Associationissa.

Tämän vuoden Labor Day julistettiin Superiorissa Victor Hiltunen päiväksi ja Hiltunen sai vastaanottaa kunniakirjan kotikaupunkinsa pormestari Herbert W. Bergsonilta.

Hiltunen oli jäsenenä myös Finnish American Historical Societyssa ja Mesaba Co-op Parkissa.

Kaipaamaan jäi vaimo Helen; tyttäret Elaine Stentz, Chicago, IL ja Audrey Hayward Superior; kolme siskoa Mavis Biesanz, Costa Rica, Mable Bradech, Mountain Iron, MI ja Betty Essenmacher, Mt. Clemens, MI; veli Robert, St. Paul Park, MI; viisi lastenlasta; yksi lapsenlapsen lapsi; kolme tättä; setä sekä lukuisia serkkuja ja sisarustenlapsia sekä USA:ssa että Suomessa.

Hautajaiset pidettiin syysk. 30. p:nä kunniakonsuli Donald Wirtasen toimesta puhujana. Hautausmaahan tapahtui Hiltunen synnyinkaupungin Towerin lähistöllä sijaitsevaan Vermilion Lake hautausmaahan.

Vainajaa voi muistaa lahjoituksella Mesaba Co-op Parkille

Signe E. Schultz

LUNENBURG, MA - Signe E. Schultz, 89, 1200 South Courtenay Parkway, Merrit Island, FL, kuoli syysk. 28, 1990 Courtenay Springs Health Care Center'ssä Merrit Islandissa.

Hän oli syntynyt Suomessa Alfred ja Matilda (Lervik) Schultzin tyttärenä ja asui Lunenburgissa suurimman osan elämästään ennen kuin muutti Floridaan 1985.

Edesmennyt sai valmistui sairaanhoitajaksi Burbankin sairaanhoitajakoulusta 1926 ja työskenteli sekä Lunenburgin kaupungin että koulujen sairaanhoitajana useita vuosia ennen kuin siirtyi eläkkeelle 1964.

Kaipaamaan jäi sisko Svea Lehtonen, Merritt Island, FL; siskopuoli Anne Smith, Vero Beach, FL; ja kolme sisaruksen lasta.

Hautaaminen tapahtui North hautausmaahan.

Ituja tarjolla

Liisa A. Liedes

"Mutta kun kuningas meni katsomaan pöytävieraita, näki hän siellä miehen, joka ei ollut puettu häävaatteisiin. Ja hän sanoi hänelle: 'Ystävä, kuinka sinä olet tullut tänne sisälle, vaikka sinulla ei ole häävaatteita?' Mutta hän jäi sanottomaksi. Silloin kuningas sanoi palvelijoille: 'Sitokaa hänen jalkansa ja kätensä ja heittäkää hänet ulos pimeyteen.' Siellä on oleva itku ja hamasten kiristys. Sillä monet ovat kutsuneet, mutta harvat valitut." (Matt. 22: 11-14)

Tässä Jeesus puhuu vertauksen kuninkaan pojan häistä. Muistan aikoja, jolloin tätä lukiessani minun ajatuksiini nousi ärtymys, jopa loukkaus tämän kurjan miehen puolesta. Ajattelin, että kuinka kuningas voi olla noin julma! Ehkä mies oli köyhä, eikä kyennyt ostamaan itselleen hääpukua. En silloin vielä ymmärtänyt vertauksen syvyyttä; ajattelin tätä vertausta inhimillisellä ymmärryksellä, en Pyhän Hengen valossa.

Moni ihminen erehtyy monessa eri raamatun kohdassa juuri niinkuin minäkin tein, ja loukkaantuu Jumalaan. Jumalaan loukkaantuminen on vaarallista; se voi viedä ihmisen kauaksi harhateille.

Jeesuksen vertauksen alussa hän kertoo kuinka kuningas oli laittanut häät pojallensa, ja hän lähetti kutsun ihmisille tulla häihin. Mutta kut-

sutut eivät tulleet. Sana sanoo, "...mutta nämä eivät tahtoneet tulla." (Jae 2) Toisista sanotaan, että "...he eivät siitä välittäneet." (J. 5) Ja vielä sanotaan toisista kutsuista näin, "...ja toiset ottivat kiinni hänen palvelijansa, piteivät pahoin ja tappoivat." (J. 6)

Hääkutsu oli lähetetty RAKKAUDESSA, mutta se hyljättiin haluttomuudesta, välinpitämättömyydestä, ja vihasta. Eikö tämä ole tilanne tänäänkin? Ihmisiä kutsutaan Jumalan Pojan, Jeesuksen Kristuksen häihin - NE TODELLA OVAT TULOSSA - mutta kutsua useimmiten ylenkatsotaan. Kutsuttu ei halua tunnustaa olevansa syntinen, ei halua tehdä parannusta, ja uutta elämää Jeesuksessa Kristuksessa. Kaikki tarjotaan lahjana, mutta lahjaa ei oteta vastaan. Oletko sinä yksi kutsutuista, joka olet ylenkatsonut jumalallisen kutsun?

Vertauksessa kerrotaan, että "kuningas vihastui." Sana sanoo, "Sitten hän sanoi palvelijoille: 'Häät ovat valmistetut, mutta kutsutut eivät olleet arvollisia. Menkää siis teiden risteyskiin ja kutsukaa häihin, keitä tapaatte.' Ja palvelijat menivät ulos teille ja kokosivat kaikki, keitä vain tapasivat, sekä pahat, että hyvät, ja häähuone tuli täyteen pöytävieraita." (J. 8-10) Näiden häävieraiden joukossa oli

jatkuu sivulla 13

Newton-Bartlett HAUTAUSTOIMISTO

Tel. (603) 863-2113
42 Main St., Newport, N.H.

Smith Funeral Home, Inc.

Elden E. Bjurling
Steven A. Palmer
Directors

69 Vernon St., Gardner, MA
Tel. 632-0377

KESKUSTASSA SIJAITSEVA

FRANK H.
MILES
COMPANY

1158 Main St., Holden, MA
Hautatoimittajia
vuodesta 1896

MOORCROFT HAUTAUSTOIMISTO

31 Myrtle Ave. Fitchburg, MA
Puh. 343-7137

Ystävällinen palvelu

PARKKAUSPAIKKA

Richard C. Moorcroft
Stephen R. Moorcroft

BOSK FUNERAL HOME

85 BLOSSOM ST., FITCHBURG, MA TEL. 342-3635

Serving All Faiths

FUNERALS • CREMATIONS • REMOVALS

Services Within Your Means
Local or Distant

Our convenient location,
easily accessible from
all parts of city and
suburban towns.
Ground Level Entrance

AMPLE OFF STREET AREA FOR PARKING
IN COMPLIANCE WITH FTC

May Funeral Service

HAUTAUSTOIMISTO

RUSSELL W. MAY
Palvelusta Norwoodille ja
ympäristölle

85 Nichols St., Norwood, MA
Puhelin: 762-1509

SAWYER-MILLER FUNERAL HOMES

129 ELM ST., FITCHBURG

Howard J. Miller, Director Phone All Branches 345-6778

Täällä Ylivieska, Suomi!

Siitä tuli sittenkin totta, Neuvostoliiton-matkastani nimittäin. Reitti 5. Petroskoi-Suojärvi-Hyrsylän mutka. Aika 16.-20.8.1990.

Torstai, kuudestoista elokuuta klo 4:00 aamulla lähti Jaakolan talon pihalta Kankaanpään Liikenne Oy:n hieno bussi viemään meitä Ystävyysmatkojen ja Herättäyhdistyksen järjestämälle viiden päivän matkalle. Kaikki bussit ja passit olivat tietyt kaikilla valmiina ja mukana.

Matkanjohtajat pastori Anssi Joutsenlahti Kankaanpäästä ja Eeva Eerola Alavieskasta. Porukka koostui 39 henkilöstä. Ylivieskasta meittä oli vain viisi, Pyhäjoelta, Rautiosta, Oulaisista Sievistä ja lähitienoilta muutamia, suurin joukko oli Kankaanpäästä. Ajelimme jo monta tiimaa ennenkuin olimme siellä. Piti jo välillä käydä kahvilla ja muilla "kiireellisillä pikkuasioilla."

Kun kaikki oli saatu mukaan ja tutusteltu toisiimme saattoi matka alkaa. Kirjeessä, jonka matkanjohtajamme lähetti, mainitsi, että varaudu yllätyksiin ja muutoksiin. Niitä kyllä olikin. Eipäs se meikäläistä paljon hivele.

Ajeltiin Tampereen kautta kohti Lahden rautatieasemaa. Vaalimaassa rajan yli. Raahasimme kaikki tavaramme, suuri määrä Raamattuja ja virsikirjoja lisäksi, tulin tarkastettavaksi. Kaikki sujui hyvin. Auto tarkistettiin alta, päältä ja joka sivulta. Ei epäilyttävää. Saimme jatkaa matkaa.

Yllätys 1. Meidän piti samana iltana ajaa Leningradiin ja sieltä jatkaa välittömästi makuuvaunuissa Petroskoihin. Pari päivää aikaisemmin oli matkanjohtaja saanut tietää, että paikat on myyty kahteen kertaan ja niin ollen meillä ei ole mahdollisuutta tähän kyytiin.

Matkatoimisto oli järjestänyt niin, että jäimme Terijoelle yöksi. Saimme ruokaa ja hotellimajoituksen. Siihen tyydyttiin. Ihmisiä liikkui paljon.

Ilta oli jo pimeä. Se ei estänyt kauppiaita myymästä kaikenkaltaista pientä tavaraa. Nukkeja, tulitikkuja, kirjoja ja muuta pientä. Viinaakin oli kaupan. Tämä oli kai salaista kauppaa, ainakin pikku pojilla, jotka pyysivät siinä ohella purukumia ja markkaa. Se oli kurssissa 10 smk ja yksi markka.

Annoin minä. Olin varannut paljon purukumia ja jakelin, tahtoivat kynsistä viedä, kun iso poikasakki kohdalle sattui. Mutta voi tavaton! Kun milliisit ilmestyivät, kyllä poikia vietiin pehekkoon niin että takin liepeet heilu. Se ei totisesti ollut

"ensiesitys."

Minua onnisti niin hyvin, että sain yhden hengen huoneen. Siellä Terijoen kauniin luonnon ympäröimässä hotellissa meni mukavasti yö. (Tuli mieleen: Tämäkin on ollut meidän-tämä seutu -tämä on monelle rakas kotiseutu.) Ihme, että saamme tulla tänne katsomaan ja kokemaan!

Toinen retkipäivä. Aikainen herätys. Ruokailu ravintolassa. Kiiresti autolla kohti Leningradia. Meillä oli vain yksi autonkuljettaja. Ei oltu ehditty hommata viisumia toiselle, sillä matkan muoto tuli niin myöhään.

Meidän piti näet jättää bussi Leningradiin ja siitä junalla eteenpäin. Se meni kuten meni. Pysähdyimme ruokailemaan ja niin samana päivänä vielä 450-500 km Petroskoihin. Ilta alkoi jo olla kun saavuimme sinne. Meille oli varattu Asunto Hotelli Petrovskissa (Pohjola).

Saavuttuamme hotelliin, luulimme saavamme kantaa tavaramme sisään ruokailun jälkeen, mutta eipäs nuolasta ennenkuin tipahtaa. Ilmoitus: Huoneissamme on ranskalaisia ja tilat vapautuvat klo 11 illalla.

Mitä siinä. Tavarat olivat tallessa omassa autossamme. Klo 19 oli ohjelmaa. Oli aivan suurenmoinen tilaisuus. Kantele-soitto-laulu -tanhu-ilta jollakin isolla kulttuuritalolla. Petroskoinen taitava ryhmä oli asialla. Oli todella hieno ilta. En ole koskaan muistaakseni vastaavanlaisessa tilaisuudessa ollut.

Koska huoneet eivät olleet vapaina, lähdimme kiertoaajelulle. Meillä oli aivan ihana opas. Irina ja toinen petroskoinen opettaja, molemmat viehättäviä. Irina tuli meidän matkaamme jo Terijoelta. Kiertelimme koko illan Petroskoin kauniita seutuja.

Kadun varressa oli pitkiä punaisia rakennuksia. Oppaat selittivät, että ne ovat amerikansuomalaisten rakentamia joskus 1930-luvulla, jolloin heitä tuli sitä kautta Neuvostoliittoon.

Hyvin oli puutalot rakennettu, kun vieläkin olivat asuttuja. Maaliakin oli silloin ollut. (Melkein kaikki pienet kodit olivat harmaita, ei oltu maalipensselliä näytetty.) Oli harvinaista, jos näki maalatun talon.

Ja kauppiat ja pikkupojat eivät väsyneet seurustelemasta, jos ulkona hotellin edessä liikuin. Ostin minäkin kaksi kaunista nukkea, hinta 10 mk (piti olla Suomen raha). Muuten kaikki oli ihan mukavasti.

Kyllä siellä pärjäsi, kun ei nuukaillut, eiväthän ne hotellit mitään "Waakunoita" olleet, mutta toimeen tuli.

Muuten oli hyväkin puoli siitä, ettei tultu junalla Petroskoihin, sillä jouduimme ajamaan läpi Inkerin ja näimme sieviä kyliä ja asumuksia. Poikettiin paikalla, jossa suomalaiset lotat olivat sodan aikana miesten mukana. Aunuksen aseman seutu oli monelle tuttu paikka.

Minua kiinnosti pienten harmaiden asumusten pihat. Monissa kukkivat syysleimukukat. Harmaa aita ympäröi rakennusta. Piha oli peruna- maana niin tarkkaan, että juuri ja juuri pieni polku toi portille ja tielle. Kaikki pihat olivat mielestäni samankokoisia. Kaikilla oli samanlainen puupino pienten ulkorakennusten kupeella.

Vanhoja naisia istui tienvarrella perunaämpäri ja kaaliasia vierellään. He kauppasivat siinä tuotteitaan. Eivät turisteille, mutta paikallisille ihmisille, joilla ei ollut sitä vähäistä perunamaata.

Komeita suuria alueita pitkin matkaa, kolhoositiloja, suuria karjalaumoja. Maata ainakin on, kunhan voisivat viljellä.

Kolmaspäivä. Pasmat olivat vähän sekaisin. Aikaa oli mennyt matkalla. Tänään olisi lähtö Suojärvelle, matkalla mahdollisuus käydä seuraavissa kylissä Hyrsylä, Ingnoila, Hautavaara, Suvilahti, Kotajärvi. Lounas ja illallinen Suojärvellä.

Toinen vaihtoehto järjestyi. Osallistuminen Petroskoin suomalaisen luterilaisen seurakunnan jumalanpalvelukseen. Saimme valita.

Toiset lähtivät Suojärvelle ja me toiset Anssi Joutsenlahden pitämään jumalanpalvelukseen. Molemmilla oli antoisaa. Kerroimme kokemuksitamme iltasella kun päivän tunnot olivat vielä niin kovin lähellä.

Sukulaistytöt Leena ja Sirkka olivat Suojärvellä. Eräs retkeläisistämme löysi entisen koulunsa, kävi istumassa pulpetissa. Oli monelle tuttuja polkuja ja teitä. Ihmiset olivat ystävällisiä. Paljon kokemusta rikkaita hetkiä.

Entäs meillä kirkossa olevilla. Liikuttavaa. Aluksi oli kastetilaisuus. 16 kastettavaa, aikaihmiä, lapsia, nuoria tyttöjä ja poikia. Nöyrästi he kumartuivat kastemaljan luo. Kirkas kasteenvesi kostutti kovan kokeneen Inkerin kansan jälkikasvua, heitä, joilta pyhä asia oli kielletty aikanaan ja nyt siunauksen virrat

vuolaina ja vapaina pulppuivat.

Meitä itketti. Me emme voineet uskoa kaikkea todeksi. Niin suurta ja koskettavaa oli. Tapasimme paikallisia seurakunnan jäseniä. Vaatimattomia, nöyriä, kovia kokeneita, vaikeuksien läpi kulkevia. Omat kokemukset kalpenivat. Oli jäljellä vain nöyrä ihminen.

Joku sanoi tässä kesällä: Me tehdään lähetystyötä Inkeriin päin. Sinne ei tarvitse mennä lähetystyötä tekemään tuon sanonnan muodossa. Siellä on monen kärsimyksen kirkastama ja kestänyt usko, joka on elänyt silloinkin, kun raamattu on pitänyt kätkeä maan sisään ja kaivaa se sieltä salaa lukea Jumalan sanaa turvaksi ja lohdutukseksi koetuksen kovina aikoina. Sitä uskoa voi ihailla. Mitä olisin minä tällaisen jälkeen - Luopioko? Niin auttamaan sinne voi mennä, rohkaisemaan ja kannustamaan, aineellista apua tarvitaan kirkkojen ja rukoushuoneiden rakentamiseen, Jumalan sanan palvelijoita ker-

tomaan ja puhumaan Jumalan sanaa ja VAHVISTUMAAN YHTEISESTÄ USKOSTA.

Tapasimme Maria Kajavan, uskollisen uranuurtajan ja hengellisen äidin hyljätylle Inkerin kansalle. Miksi he ovat saaneet niin paljon kokea ja kärsiä? Siksi, että ovat suomalaisia ja uskoneet Jumalaan.

Uusi päivä on koittanut. Kumpu siitä kestäisi! Saisivat nuo vaatimattomat vanhuksetkin, kovia kokeneet, nähdä uuden huomenen ihanan aamunkoiton. Se on jo astunut silmien eteen. Se on totisinta totta. Kumpu se kestäisi. Jumala, sinun käsissäsi on Inkerin kansan ja meidän kaikkien kohtalot. Koko pieni elämä. Koko tulevaisuus täällä ajassa ja kerran ikuisuudessa.

Terveisinä teille, Anna-Liisa lähettää tämän jatkokertomuksen. Seuraavalla kerralla lisää!

Kuulemiini!

Anna-Liisa Päivärinta

Eikö Amerikan toive toteudukaan?

"Amerikan toive ulottumatomissa" eli toive, että "Uusi auto on kaupunkilähiössä olevan oman talon autotallissa ja kaksi jokaisessa potissa" on häipymässä amerikkalaiselta työmieheltä eikä ehkä koskaan enää palaa, koska suhdaneteet ovat niin paljon vaihtuneet maailman markkinoilla, kirjoitti Plain Dealer sanomalehti Clevelandissa, Ohiossa.

Kirjoitus perustui tilanneselostukseen, minkä antoi Mark Erenberg, Cleveland State Universityn Industrial Relations Centerin tirehtööri. Erenberg, joka on ekonomi, sanoi, että Yhdysvallat ei enää ole ylivoimainen maapallon talousasioissa, eikä näin ollen voi määrätä maapallon maiden taloudellisia virtauksia. (Lukija sanoo: yksi ajatus).

"Mitä me olemme alkaneet huomata on, että seuraavan 10-15 vuoden aikana asiat tulevat olemaan koko joukon kovempia kuin, mitä ne ovat olleet viime vuosina", Erenberg arvioi.

"Yhdysvallat on muuttunut maailman talouden johtajan paikasta tasavertaiseksi eräitten muiden maiden kanssa. Me emme nyt määrää suuntaa, vaan menettelemme samantapaisesti kuin kilpailijamme." (Maailma muuttuu, Essen!) Lukijan huomautus.

Maailmankuvan vaihtuessa Amerikan talouden muuttuessa teollisuusluontoisesta

talouskeskeiseksi, jossa tietojen ja toisten palvelujen monipuolisuus hallitsee, merkitsee Amerikan työntekijälle, että hänen on tyytyminen vähempään, sanoi Erenberg.

Edellä selostetusta johtuen, hän lisäsi, työntekijät tarjoavat työntekijöilleen pienempiä palkkoja, mutta samalla tarjoavat eräitä etuisuuksia, kuten osallistua teollisuuden päätösten tekoon ja suurempia takeita työn kestävydestä ja varmuudesta tyydyttäen siten enemmän työntekijän vaateita.

Erenberg varoitti kuulijoita, jotka olivat eri alojen työllisyysasiain edustajia, että työmarkkinat tulevaisuudessa ovat tiukemmat ja sen tuloksena on työpaikkoja vaikeampi saada. Hän piti esitelmänsä Hahn Loser & Park lakifirman järjestämässä tilaisuudessa Stouffer Tower City Plaza Hotellissa Clevelandissa.

Hän sanoi vielä, että työntekijät voivat odottaa neuvottelujen määrän kasvua, kun työntekijät vaativat selitystä epäilyttävistä työstä erottamisista ja mahdollisista epäoikeudellisista tapahtumista puolustaessaan omia työpaikkojaan toisia työntekijöitä vastaan.

(Lukija: Se tietää valitettavasti enemmän erimielisyyksiä ja eripuraisuutta. Mihin ollaan menossa?)

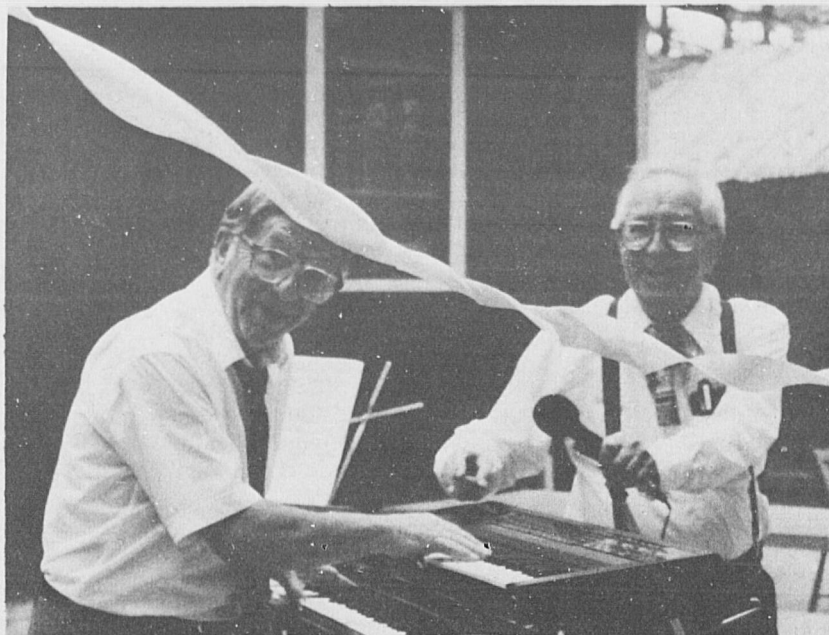
E.T.

*The Finnish-American***RAIVAAJA****A centennial year**

by Esther & Walter Nisula

At the Uljas Koitto Temperance Society summer camp in Pembroke (MA), John Hollander and Joan Hutchinson are shown just after cutting the ribbon during dedication ceremonies on July 22 for the new patio named in memory of their mother Grace Hollander.

Michael DiNapoli (left) and Baron Hugo provided music during the dedication of the Grace Hollander patio at Uljas Koitto Summer Camp in Pembroke, Mass.

Photo by Seppo Pakkala

QUINCY MA - Uljas Koitto Temperance Society's 100th anniversary year is fast drawing to a close. It has been a memorable centennial celebration.

Not one of us was here at the beginning, but many of us have been part of the Society for as long as we can remember.

Over the years we could participate in folk dancing, act in plays, play an instrument in a band, sing in choruses, compete in track and field events, play basketball and baseball, attend annual festivals and cultural events, and dance on one of the best dance floors in Quincy.

Our friends of other nationalities and religion were welcomed and joined our young people's club, which at times had as many as 125 members. Our greatest treasure is our Camp in Pembroke where most of us learned how to swim, row a boat and paddle a canoe.

In August of 1973, our hall in Quincy was set on fire by vandals in the dead of night. It was a devastating blow.

We lost the building, a library

of 3,000 books, three pianos, and countless articles of value too costly to rebuild or replace. Firemen managed to save records and a few trophies from the office.

Since then our meetings during October through June are held at Lincoln-Hancock Community School in Quincy. All other activities are at our Camp in Pembroke.

The Camp has been a magnet, drawing many friends, and friends of friends. For many years we had an influx of students from Boston colleges, as word was passed around about our popular sauna.

These groups became the Knights and Ladies of the Sauna Club. They came, not only to enjoy, but also to work with our members, giving of their time and talents most generously.

In addition to the usual bake sales, silent auctions, suppers, dinners, the Fair, the Junior Olympics movies, two very special events were held this year: The Grace Hollander Patio Dedication and The 100th Anniversary Program.

Grace and John Hollander were one of the couples of The Knights and Ladies of the Sauna Club.

For years the family with their children spent vacations and weekends at Camp. Grace spoke often of feeling "privileged to spend time in this lovely place."

We did not realize the depth of her appreciation until her children told us that, on her death bed, she requested that in lieu of flowers, money should be donated to UKTS Camp.

Furthermore, she wished that the money be used for something practical that both members and friends could enjoy.

Our old patio had deteriorated to the point that we replaced it with a new larger one. It has a new white fiberglass canopy purchased with the money from Grace's friends and relatives, plus generous donations from her daughter, Joan Hutchinson, and son John Hollander and his family.

The dedication of the new patio in memory of Grace was held on Sunday, July 22, after a delicious roast beef dinner ser-

ved by our excellent cooks.

Present were the Hollander family relatives and a large gathering of members and friends.

Baron Hugo and Michael DiNapoli played a few musical numbers to start the afternoon program.

President Karen Pakkala opened the dedication ceremony with a brief statement in memory of Grace, and introduced Joan and her brother John, who cut the ribbon and dedicated the patio in memory of their mother.

The Baron's showmanship and his drum accompaniment to Michael's keyboard music kept the audience attentive and involved in singing some of the songs. John Hedlund sang a solo.

Kim and Tauno Aalto danced the Anniversary Waltz on the new patio floor in celebration of their 50th wedding anniversary.

We trust that our Grace was watching from somewhere up there, with a smile, and nodding her approval.

A little nostalgia is approp-

riate with reference to the Baron.

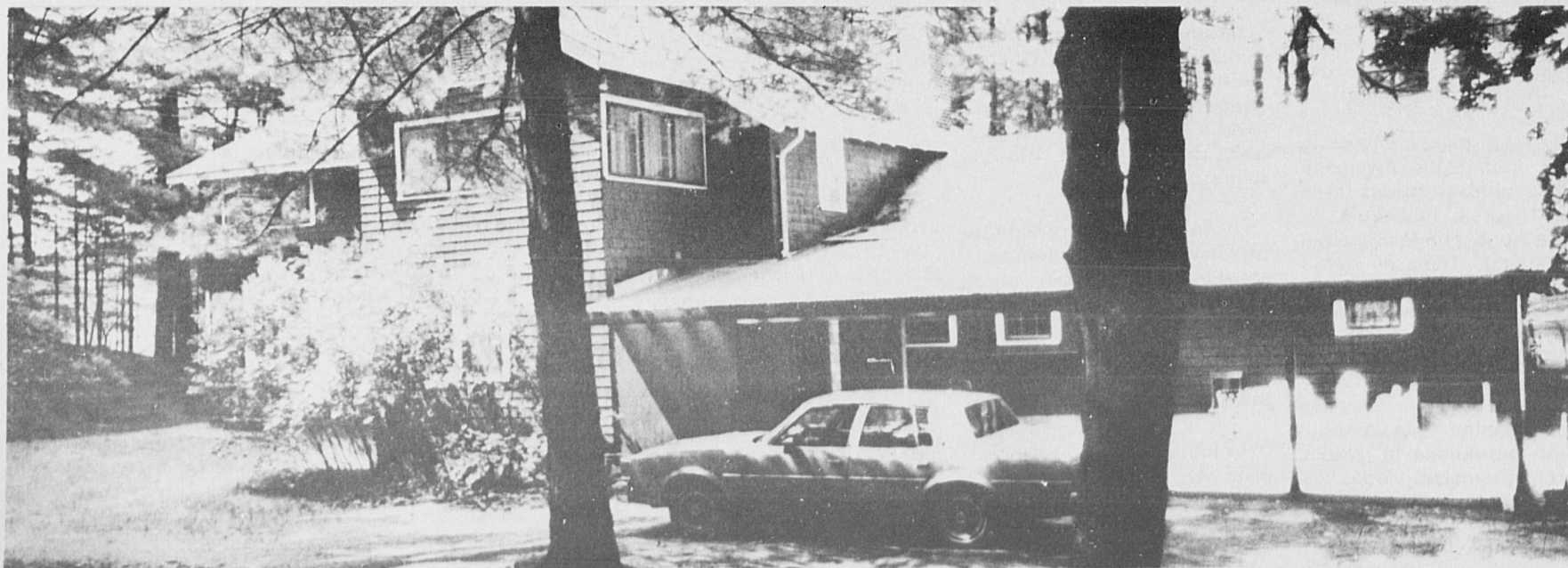
When Hugo Lira lived on Smith Street, Quincy, with his parents, John and Hilma, in the early twenties, he worked as a bookkeeper. He started playing snare drum and joined the Quincy National Band.

Then his interest changed to dance music; with six others he formed the Spark Plug Orchestra in 1926, which played at the Temperance Hall and other places.

Some years later the opportunity to play big band came at the Totem Pole Ballroom, Norumbega Park, where other big bands had also performed. His big band developed into a 35-piece orchestra with a vocalist. Here he and band performed from 1942 to 1952.

For a man in his 80s his enthusiasm projects to his audience with pleasure.

His current activity extends beyond music of the orchestra and singing in a church choir to volunteer work at the Milton Hospital, painting on canvas and philanthropy.

The Uljas Koitto Summer Camp at Furnace Pond in Pembroke, Mass. Dedicated on July 22, the Grace Hollander Patio is visible on the right of the picture above.

Photo by Paul Nisula

Suomi College appoints interim president

HANCOCK, MI -- Ellwood Mattson, chairman of the Suomi College Board of Trustees, has announced the appointment of an interim president to fill the vacancy created by the retirement of President Ralph Jalkanen.

Dr. Sidney A. Rand, who was president of St. Olaf College in Northfield (MN) for 17 years, began his duties on Aug. 1. Rand has been president of two other colleges and was the U.S. ambassador to Norway from 1980-81.

Rand is a native of Minnesota and studied at Concordia College in Moorhead (MN), Luther Theological Seminary in St. Paul and the University of Chicago.

He began his career as a Lutheran pastor in Nashwauk (MN), and served on the faculty of Concordia College for six years.

He was president of Waldorf College in Iowa from 1951-56, executive director of the Board of Christian Education of the Evangelical Lutheran Church from 1956-61 and held the same position with the American Lutheran Church from 1961-63.

He then became president of St. Olaf.

Following his retirement he was appointed Ambassador to Norway.

Since 1981 he has been a consultant in higher education and served as president of Augustana College in South Dakota from 1986-87 while that institution searched for a president.

Dr. Sidney A. Rand

Rand, who is 74, is a member of the Scandinavian-American Hall of Fame and has been knighted by Norway.

He is a member of the Norwegian American Historical Association and the Norsemen's Federation. He has several honorary doctoral degrees and is a member of several education and civic associations.

Rand resides in Minneapolis. He and his wife Lois will live in Houghton during his tenure at Suomi.

In a statement released in August, Rand said:

"When I accepted the position of interim president of Suomi, I was asked by several friends in Minneapolis what Suomi means. So I have the opportunity to immediately teach a little Finnish. Mostly I need to learn some Finnish, however!

"I once lived on the Mesabi Range in Minnesota where Finns abounded, but the only word I'm sure I picked up there is *sauna*. "It is a pleasure to be a Suomi.

The college has a record of significant contributions to the lives of young people, as well as being a strong center of Finnish-American culture.

"I am impressed by the competence and loyalty of the members of the faculty and staff, as well as by the board members

with whom I have dealt.

"Suomi has a future as strong as we, her friends, will make it. There are young people to be educated. There are persons eager to teach and lead. Our gifts, prayers and continued interest in the college can ensure bright days ahead for Suomi."

Jalkanen announced his retirement in May. He was president of Suomi for 30 years.

In July, he underwent heart surgery in Milwaukee. Eight days later participated in come FinnFest events.

The Bridge

Jaakko Kortekangas to sing in New York debut

NEW YORK, NY - As a feature of its "Artist Debut Series", the Finlandia Foundation New York Metropolitan Chapter will sponsor baritone Jaakko Kortekangas in his New York Debut on Wednesday, November 14, 1990, at the Merkin Concert Hall, Abraham Goodman House, 129 West 67th Street. The concert will begin at 8:00 p.m.

Kortekangas, born in Finland in 1961, is described as being "already a singer of inter-

national rank."

His voice is described as an "exceptional, beautifully colored baritone."

Kortekangas has taken lessons with Oiva Ruhanen, studied at the Sibelius Academy with Matti Lehtinen, in Berlin with Herbert Brauer and at the Zurich International Opera studio.

He has performed as a soloist in France, Italy, Finland and

West Germany. His first prize in the 1989 Lappeenranta competition resulted in "great critical acclaim."

In his "official New York debut", Kortekangas will be accompanied by pianist Ilkka Paananen in a program of music by Toivo Kuula, Hugo Wolf, Paolo Tosti, Ralph Vaughan Williams and Ture Rangström.

The Kuula pieces scheduled on the program are *In the Farmyard*, *With Sail in the Moonlight*, *Autumn Feeling*, *Epilogue*.

The Metropolitan Chapter's "Artist Debut Series" has introduced New Yorkers to Finnish soloists and ensembles and to Finnish music through concerts, recitals and associated radio broadcasts on WQXR.

According to Marja Mustanoja Roth, the Chapter's Director of Cultural Affairs, "This important series provides the opportunity for the outstanding young Finnish musicians to perform in the United States, and at the same time increases American public awareness of Finland and her cultural contributions to the arts."

Tickets for the concert are available at the Merkin Concert Hall Box Office beginning October 24. Students and Senior Citizens with valid ID can get their tickets at a discount on evening of the concert only.

Also, tickets and more information can be obtained from Marja Roth, Finlandia Foundation Concerts, 100 West 89th St, Apt. 8D, New York NY 10024.

Jaakko Kortekangas

Sports roundup

Paloheimo makes semi-finals in Swiss tourney

Finland's Veli Paloheimo made it to the semi-finals of the Swiss Men's Indoor Tennis Tournament before succumbing to second-seed Goran Ivanisevic of Yugoslavia, 6-2, 6-4 on Sept. 29.

Earlier, Paloheimo had eliminated sixth seeded Magnus Gustafson of Sweden, 7-6 (7-4), 6-4.

In the finals, 33-year-old American veteran tennis great John McEnroe (3rd seed) edged out the Yugoslavian teenage sensation in a four-and-one half hour net marathon, 6-7 (4-7), 4-6, 7-6 (7-3), 6-3, 6-4.

McEnroe, whose star has been declining, has been playing his best tennis in five years during the last few weeks.

He reached the recent U.S. Open semi-finals before losing to another teenage powerhouse, Pete Sampras, who eventually won this grand slam.

Hänninen fifth in Berlin

Harri Hänninen of Finland took fifth place in the Berlin Marathon on Sept. 30 in an excellent time of 2:12:40.

Overall winner was Steve Monneghetti of Australia who ran the world's fastest marathon time thus far in 1990 in 2:08:16.

For RAIVAAJA's 85th we are launching a campaign to increase our readership because we know that there are many more people out there who would enjoy the paper. Our goal is 850 NEW subscribers for the 85th! Everyone who gets a NEW order of a 12 month subscription participates in a drawing held at the end of the year. The prizes are \$200, \$100 and \$50. The drawing will take place December 31, 1990. EVERY time you send in a NEW subscription we'll add your name to the drawing pool. So, no more of passing the paper around to a friend, neighbor or relative - get them to subscribe instead! Your own NEW subscription also makes you eligible to participate in the drawing.

Raivaa Publishing Co., P.O. Box 600, Fitchburg, MA 01420-0600

SUBSCRIPTION COUPON USA 12 mo. \$20.00 Foreign 12 mo. \$24.00

Agent: _____

Address: _____

Subscriber's name: _____

Address: _____

Kalenteri

CALIFORNIA

- Oct. 27 - United Finnish Kaleva Brothers & Sisters Lodge No. 21 work party, 9 am, Finnish Hall, 1970 Chestnut St, Berkeley.
Nov. 13 - Finnish Brotherhood Chorus Benefit Dinner, 6 pm, Finnish Hall, 1970 Chestnut St, Berkeley. Membership meeting to follow.

FLORIDA

- Oct. 27 - Finnish-American Rest Home Inc annual meeting, 2 pm, Annan Maja, 1800 South Drive, Lake Worth. By-laws changes on agenda "coffee & pulla" hour from 1-2 pm.
April 4-7 - FinnFest USA '91, Lake Worth. For more information, write: FinnFest USA '91, P. O. Box 1229, Lake Worth FL 33460.

MAINE

- Oct. 20 - Autumn costume dance, 7:30 pm, Grange Hall, West Paris. Music by Papu Reinholm and Mike Washburn. Sponsored by Finnish American Heritage Society of Maine.
Oct. 21 - Finnish American Heritage Society of Maine monthly meeting, 2 pm, Congregational Church, South Paris. Video/slide presentation of Finns in Fitchburg.
Nov. 18 - Finnish American Heritage Society of Maine meeting, 2 pm, Congregational Church, South Paris. Program: History of the Finnish Cemetery in Harrison. Sale table of Finnish goods and souvenirs.

MASSACHUSETTS

- Oct. 17 - Finnish American Society of Cape Cod monthly meeting, 7:30 pm, Burger King Community Room, Rte. 6 (Exit 6), West Barnstable. Finnish language lessons at 6 pm.
Oct. 20 - Kaleva Fair, 10 am-2 pm, Kaleva Camp, Fort Pond, Littleton. Baked goods, refreshments, hand crafts and flea market items. For more information: 508-264-9044. Sponsored by Maynard Ladies & Knights of Kaleva.
- Sauna & refreshments, 3-9:30 pm, Uljas Koitto Temperance Society Summer Camp, Furnace Pond, Suomi Rd, Pembroke.
- Dance, 8 pm-midnight, Saima Park, Scott Rd, Fitchburg. Music by Hi-Lites. Sponsored by Finnish American Club of Saima.
Oct. 22 - Finnish Memorial Library open, 7-9 pm, Finnish Cultural Center, Room 205, Hammond Building, Fitchburg State College, Fitchburg.
Oct. 23 - Finnish Golden Age Club meeting, 2 pm, Fellowship Hall, Elm Street Congregational church, 264 Elm St, Fitchburg.
Oct. 27 - Kaleva Fall Fair, 10 am-1:30 pm, Kaleva Koti, 107 Mechanic St, Fitchburg. Sponsored by Kaleva Society.
- Sauna & refreshments, 3-9:30 pm, Uljas Koitto Camp, Pembroke.
- Spagetti supper, Elm St. Congregational Church, Fitchburg. Sittings at 5 pm and 6:30 pm.
- Dance, 8 pm-midnight, Saima Park, Fitchburg. Music by Dori Wells Duo. sponsored by Finnish American Club of Saima.
Oct. 28 - Finlandia Foundation Boston Chapter monthly meeting, 3 pm, St. Paul's Evangelical Lutheran Church, Arlington. Featured speaker: Consul General Garth Castrén of New York.
- Dance, 3:30-6 pm, Saima Park, Fitchburg. Music by John Chambers & Friends. Lessons in Scandinavian Couples dancing 3-3:30. Sponsored by Revontulet.
Oct. 29 - Finnish Memorial Library open, 7-9 pm, Finnish Cultural Center, Fitchburg State College, Fitchburg.
Oct. 30 - Finnish Golden Age Club meeting, 2 pm, Elm Street Congregational Church, Fitchburg.
Nov. 3 - Dance, 8 pm-midnight, Saima Park, Fitchburg. Music by Hi-Lites. Sponsored by Finnish American Club of Saima.

MICHIGAN

- Oct. 21 - Finnish Center Association Scholarship program, 2 pm, Finnish Center, 35200 W. Eight Mile Rd, Farmington Hills.
Oct. 28 - Finlandia Male Chorus concert, 3 pm, Finnish Center, Farmington Hills.

MINNESOTA

- Oct. 19 - Finnish American Cultural Activities Inc. monthly meeting, 7:30 pm, International Institute, 1694 Como Ave, St. Paul. Program: "The Immigration History Research Center -- 25 years: A Finnish Perspective" by Timo Riippa, Research Assistant at the Immigration History Research Center, St. Paul.

NEW YORK

- Oct. 16-Nov. 17 - Paintings by Osmo Rauhala, Stuart Levy Gallery, 415 West Broadway, New York. Hours, Tues-Sat, 10 am-6 pm. Tel: 212-941-0009.
Oct. 21 - Jean Sibelius's "Violin Concerto" will be performed by the New York Symphonic Arts Ensemble, 3 pm, Julia Richmond High School Auditorium, 67th St. between 1st & 2nd Aves, New York. Sybille Werner, conducting; Rachel Varga, violin. Free admission. More info: 212-371-5571.

TEXAS

- Oct. 18 - Finnish-American Society of Dallas-Ft. Worth meeting, 7:30-9:30 pm, Dealey Recreation Center, North Dallas. Program: Presentation by Dr. Andrei Shakhnovsky entitled "Changing Economic Patterns in the Soviet Union and the Impact on Finland."

VERMONT

- Oct. 17-Nov. 2 - Exhibit: "Paintings from the Hemlock Ravine" by Eric Aho, Tyler Gallery, Marlboro College, Marlboro. Gallery hours, 9-4 pm weekdays.

All programs subject to change

Fitchburg, Mass.

Word has been received at RAIVAAJA that Karl Makela of Holden has issued a call for a meeting of the "Finnish Independence committee" -- the same committee known since 1975 as the Finnish Memorial Committee of the Finnish Cultural Center -- for 7:30 p.m., Thursday, October 25, 1990, at the Kaleva Koti, 107 Mechanic St., Fitchburg. According to his call, the only business to be conducted at this meeting will be the "election of officers."

Some RAIVAAJA readers should recognize the term "Memorial Committee."

Organized by Paul W. Hanslin in 1970, the committee was active during the 1970s holding Finnish Independence Celebration dances to raise money for a "memorial" to the Finnish people of the Fitchburg region.

The form of such a "memorial" at one time took on that of elder housing for Finnish immigrants and Finnish Americans.

But by 1980, interest in such a project was not sufficient to carry it to completion.

Since that time, the major activity of the Memorial Committee was to grant an interest free loan to the New England Finnish American Bicentennial Committee to enable it to publish *The Finnish Imprint*. The loan was paid back in full.

But, of course, some of RAIVAAJA readers, including this writer, may be unfamiliar with the history of the Memorial Committee.

Indeed, this was the case with the current Board of Trustees of the Finnish Cultural Center who were recently wondering just what it means to have the Memorial Committee "affiliated" with the Cultural Center.

Some of the history of the Memorial Committee can be gleaned from records in the collection of the Finnish Cultural Center's Memorial Library.

Since the Memorial Committee was founded on the belief that it will "be held open to all who wish to participate" and include "representatives of various Finnish churches, clubs and organizations in Fitchburg and surrounding communities" and since RAIVAAJA has not received an official notice to be published concerning the upcoming October 25 "meeting" of the Memorial Committee, it might be a pertinent time to review some of the history of the Committee. All of the following information can be found in the Library of the Finnish Cultural Center.

As stated above, Paul W. Hanslin was the force behind organizing what became the Finnish Memorial Committee.

It was the success of the reception organized for Finnish President Urho K. Kekkonen's visit to Fitchburg in July 1970 which prompted Hanslin to action.

In a letter by him dated Oct. 10, 1970, Hanslin says, "Last summer we all enjoyed the tremendous enthusiasm and wonderful cooperation shown by all area Finns in making the reception for the President of Finland, Urho K. Kekkonen, a most successful and memorable occasion."

At a first organizational meeting held on Oct. 6 that year at

the Co-op Center, the assembled people declared that the committee they were forming "will be held open to all who wish to participate and each organization will be asked to be represented so that the committee may be kept non-partisan and non-fractional at all times."

In order to carry on business until the next meeting, the following were elected: Edwin Kaarela as Honorary Chairman; Paul Hanslin, Chairman; Norman Carlson, Vice Chairman; and Waino Tienhaara and Armas Kaukoranta. These people were charged to "gather practical information for the next meeting."

At this first meeting, one of the projects discussed was the feasibility of holding a Finnish Independence Celebration Dance that year and the proceeds from which "could be used for payment of whatever balance still might exist in the President Kekkonen Reception Expense Fund or for a more permanent monument for area Finns, a Finnish House for Senior Citizens or whatever benefit the committee may decide to support."

The next meeting of the committee was held on Oct. 16, 1970, at the Co-op Center.

At this meeting the name "Finnish Independence Celebration Committee" was adopted as well as the provision that the committee "will be kept open for anyone to participate in at any time," and that "all Finnish clubs, organizations and churches in the area will be asked to be represented in the committee."

The aims and objections adopted at this time were "to maintain unity between all area Finns; to further good will and better knowledge and understanding of Finns by others and to establish a Finnish Memorial Fund for a project to be chosen at a later date."

The following officers and chairmen were elected: Honorary chairman, Edwin Kaarela; General Chairman, Paul Hanslin; Vice Chairman, Norman Carlson; Secretary, Karl Makela; Treasurer, Arvo Peltonen; Site & Decoration, Frank Luokkala; Entertainment, Savele Syrjala; Refreshments, Waino Tienhaara; Ticket Sales, Armas Kaukoranta; Publicity, Barry Heiniluoma; and Program Printing, Elna Edwards.

And, yes, it was decided to hold a dance in the Galaxy Room of the Wallace Civic Center on Dec. 4, 1970.

On Oct. 25, 1971, the Committee held its first annual meeting. At this time the name was officially changed to "Finnish Memorial Committee."

And the following officers and chairmen were elected:

General Chairman, Paul Hanslin; Vice Chairman, Barry Heiniluoma; Secretary, Alfred Koski; Treasurer, Karl Makela; Ticket Sales, Armas Kaukoranta; Program Booklet, Elna Edwards; Publicity, Kathy Heiniluoma; Decoration, Barbara Kaukoranta; Refreshments, Waino Tienhaara.

We skip now to 1974, when the Nov. 20, 1974, issue of the "Finnish Memorial Newsletter" reported on the 1974 annual meeting. The following officers and chairmen were elected: General Chairman, Paul Hanslin; Vice Chairman, Karl Make-

la; Secretary, Rudolph Lahti; Treasurer, Valto Virtanen; Program Booklet, Elna Edwards; Drawing, Walter Kauppila; Publicity, Nancy Sivula-Jakobowicz; Decorations, Barry Heiniluoma; Refreshments, Kaija Pesonen; Coordination, Erkki Monto.

In 1975, the "Finnish Memorial Newsletter" dated Oct. 31 reported that the annual meeting of the Committee voted "to become affiliated with the Finnish Cultural Center of Fitchburg State College. This decision was also unanimously approved by the Board of Directors of the Finnish Cultural Center."

According to both minutes of the Finnish Memorial Committee and the Finnish Cultural Center Board of Trustees, that although the Memorial Committee was "affiliated" with the Cultural Center, the Committee would function as "an independent committee with its own jurisdiction over the activities of the committee and the Finnish Memorial Fund."

At the 1975 annual meeting the following officers and chairmen were elected: General Chairman, Eino Niinimäki; Vice Chairman, Paul Hanslin; Secretary, Rudolph Lahti; Treasurer, Valto Virtanen; Admission tickets, Robert Lovejoy; Program booklet, Elna Edwards & Onerva Lovejoy; Drawing, Veikko Puppitt; Publicity, Helen Peltonen; Decorations, Barry Heiniluoma; Refreshments, Lillian Salthe; Coordination, Erkki Monto.

There are no issues of the "Finnish Memorial Committee Newsletter" after that of Oct. 31, 1975, in the files of the Cultural Center library.

There is a program booklet, though, from the Independence Celebration Dance of Dec. 3, 1977, sponsored by the New England Finnish American Bicentennial Committee and the Finnish Memorial Committee of Finnish Cultural Center.

The committee listed on the back of the booklet consisted of: General Chairman, Eino Niinimäki; Vice Chairman, Paul Hanslin; Secretary, Rudolph Lahti; Treasurer, Valto Virtanen; Program Booklet, Elna Edwards; Admission tickets, Veikko Puppitt; Publicity, Helen Peltonen; Decorations, Barry Heiniluoma; Refreshments, Lillian Salthe; Coordination, Erkki Monto.

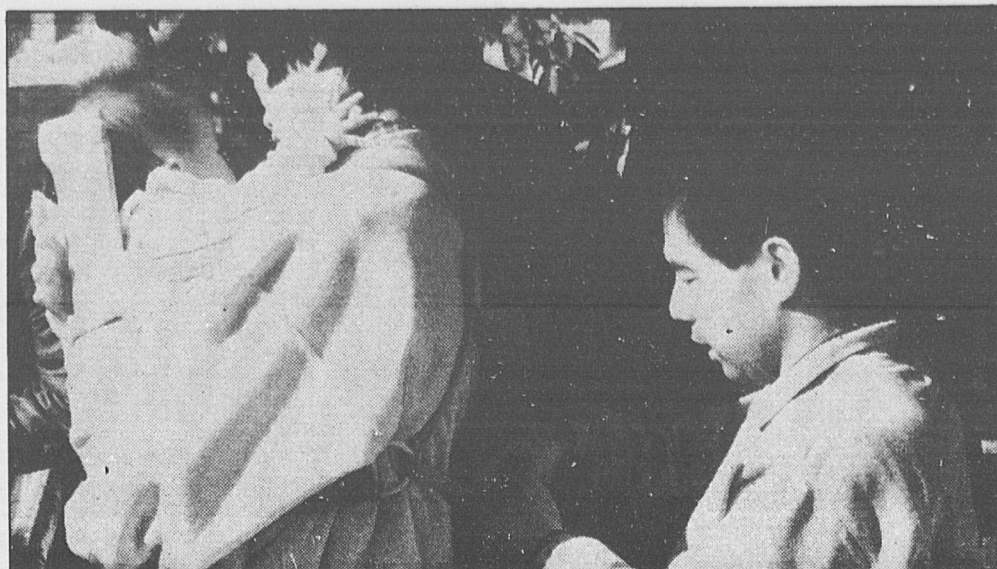
According to the back files of RAIVAAJA, there was a Finnish Independence Celebration Dance held by the Finnish Memorial Committee of Finnish Cultural Center at the Wallace Civic Center on Dec. 2, 1978.

But by 1980 the committee had stopped holding its annual celebration. Indeed, that year the only observance in Fitchburg of Finnish Independence Day was sponsored by the Finnish American Club of Saima at Saima Park.

So, now it's 1990, and a meeting to MEMORIAL page 11

Articles for sale

Bridgeport Miller, Clausing 14" Lathe, Moore Jig Grinder, 36" Timesaver, Radial Drill, Bandsaw, Cut-Off Saw, Surface Grinder. Risons, 253 Main St., Plaistow, NH 1-603-382-5671 Mon-Fri 9:30-5 Sat-Sun 10-2.

Japanilaiset miehet joutuvat opettelemaan uutta suhtautumista perhe-elämään, jotta löytäisivät itselleen puolison.

Aviovaimon löytäminen yhä vaikeampaa Japanissa

Naimaikäisiä tyttöjä vähän ja vaatimukset kovia:
miehellä täytyy olla kova palkka ja korkea koulutus

Ryhmä nuoria maalaismiehiä taittaa näinä päivinä traktoreillaan yli 400 mailin taitta Japanin pääsaaren Honshun pohjoisosasta kohti Tokiota.

Ja kuten niin monilla nuorilla miehillä, Akitan traktoripojilla on tytöt mielessään. Heidän tarkoituksenaan on saada Tokiosta houkutelua mukaansa morsiamet, joita omasta maakunnasta ei ole löytynyt.

Heidän tehtävänsä saattaa osoittautua vaikeaksi, sillä Japanin maaseudun hiljaisiin oloihin on aikaisemmin haettu morsianapua aina ulkomailta saakka, mm. Filippiineiltä ja Brasiliasta.

Japanin nuorten miesten kaipaus ei kuitenkaan rajoitu vain maaseudulle. Hyvin monet kaupunkiseutujen nuorukaiset ovat joutuneet katkerasti toteamaan, että sen lisäksi että tyttöjä on vähän, heidän vaatimuksensa voivat olla kovin korkeat.

Avioiässä olevien keskuudessa on tasapaino viime vuosina pahasti vinoutunut, niin että kuutta poikaa kohti on neljä tyttöä. Vaikka tasapainoa odotetaan ajan mittaan paranevan, se ei kuitenkaan käy niin nopeasti, että nykyisten nuorten miesten avioituminen olisi helpompaa.

nyt. Kun vuonna 1965 vielä yli 40 prosenttia avioliitoista solmittiin sen avulla, vaihtui vuonna 1985 sormuksia omiain avulla vain joka viidennen pariskunnan kohdalla.

Nykyisin onkin työpaikka avioliittoon johtavien romanssien tärkein näyttämö, sillä "vapaita" yhteyksiä on muuten vähän.

Mutta entä jos työpaikalla on pääasiassa vain miehiä, kuten esimerkiksi Nissan-auton Kanagawan myymälässä, missä naimattomia miehiä on 858. Naimaikäisiä tyttöjä on vain 131, joten kilpailu trefeistä on kivikova.

Samanaikaisesti vallitsee Japanissa ankara työvoimapula, joten uutta, avion soveliaa työvoimaa ei ole paljon odotettavissa. Toisaalta yritykset haluavat pitää kynsin hampain kiinni työntekijöistään - ja tässä ne pitävät olennaisena tekijänä avioliittoa. Avioon asettuneet eivät helposti enää lähde muualle seikk

kailemaan.

Monet yritykset ovatkin alkaneet vuokrata ammattimaisten avioliittotoimistojen palveluja, joiden kautta naimattomat työntekijät voivat etsiä itselleen partneria.

Yksi tällainen ammattimainen omiai-toimisto on nimeltään Zwei, jonka johtaja Kazunori Nijima kuitenkin valitsee tyttöjen kovia vaatimuksia:

"Nuoret japanilaisnaiset haluavat tulevan aviomiehensä olevan pitemmän kuin 5 jalkaa 8 tuumaa, käyneen läpi huipuluokan yliopiston ja ansaitsevan 30 vuoden ikään mennessä ainakin 4.5 miljoonaa jeniä (n. 32,000 dollaria) Niijima kuvasi.

Mutta myös nuoret miehet oivaltavat tilanteen muuttuneen. Siitä on osoituksena uudenlainen instituutio; kun ennen pidettiin koulua morsiamille, on nyt alkanut ilmestyä kouluja, joissa opastetaan nuoria, toiveikkaita miehiä tyttöjen tapaamistaidossa.

Raivaajan sivuilta poimittu

25 vuotta sitten

Lokakuun 16, 1990
Newport, NH:n kirjeenvaihtaja "Mackey" muistutti lukijoita lähestyvistä osaston kokouksesta. Syystoiminta aloitettiin päivällisen ja ohjelmaillan merkeissä. Osaston naiset olivat lupautuneet aterian valmistajiksi. Eino Kainu oli luvannut hankkia paikalliset ohjelman esittäjät. Puhujaksi oli lupautunut Raivaajan toimittaja Lempi Ikävalko ja musiikkipuolesta vastasti harvinaisjohtaja Arvi Harju.

Fitchburgin uutisissa kehoitettiin lukijoita osallistumaan Työväenyhdistys Saiman kahviasiin, jonka kustantajana toimivat Lyyli ja Antti Linna.

"Ohjelma on seuraava: Tervehdyssanat ja ohjelman kuulutus, Antti Linna; pianosoolo, George Bergroth; runo, Lyyli Linna; laulua, Walter Johnson; runo, Senja Johnson; selostus maapallon rikimmasta valtakunnasta, Martti Laaksonen; Suomimatkalla otettuja kuvia näyttää Tauno Matson", kirjoitettiin lehdessä.

Maynard, MA:n kirjeenvaihtaja "Sportnegro" kertoi kotikaupunkinsa United Co-operative Societyn suomenkielisille jäsenille pidetystä keskustelukokouksesta: "Suomenkielisen jäsenistömme rivit harvenevat vuosi vuodelta, mutta me yritämme pitää näitä kokouksia niin kauan kun on joku meidän määrän osanottajia, me olemme tämän heille velkaa".

50 vuotta sitten

Lokakuun 16, 1940
Bogota, NJ:n kirjeenvaihtaja "O.K." kertoi Mr. ja Mrs. Wili Ekmanin ja heidän tyttärensä Junen muuttaneen Portland, Oregoniin. "Ekmaneissa menettivät paikkakuntalaiset yhden parhaimmista taiteilijoista. He olivat sitä koko perhe", hän kommentoi. Hän jatkoi, että harva oli se tilaisuus, missä joku Ekmaneista ei ollut mukana laulamassa tai runoa lausumassa.

Lokak. 17

Suomen paviljongilla New Yorkin maailmannäyttelyssä esitettiin Eino Fribergin kirjoittama Kalevala-aiheinen näytelmä "Year's Desire". Näytelmän sanottiin olevan "niiden korpiakausien sinfoniaa, joissa Kalevalaan kerätty suomalainen runo ja Kanteletareen kerätty suomalainen laulu on syntynyt".

Lokak. 18

Fitchburgin uutisivulta löytyi tällainen paikanhakuilmoitus: "Kaksi keski-ikäistä, raitista naista haluaa emännöitsijän paikkaa. Osoite: T. Tarmokas ja M. Säästäväinen, Box 300, Fitchburg, Mass."

75 vuotta sitten

Lokakuun 14, 1915

"Niin meni viimeinenkin poikamies toimituksestamme", kirjoitettiin Fitchburgin uutisissa toimituksen jäsenen A. E. Useniuksen mentyä naimisiin Hilja Pasasen kanssa.

Lokak. 15

Tyttöseuraa etsittiin tällaisen ilmoituksen avulla: "Hei, tytöt, hei! Meitä tallustele täällä pettymysten maailmassa kaksi nuorta poikaa ilman ystävää. Jos teissä, tytöt, löytyy samanlaisia, niin käyttäkää tilaisuutta hyväksenne. Ehto on yksi, jonka vaadimme: että heti kirjoitatte meille. Mr. Peter Kulo, Mr. Vilho Perhola, Box 22, Victoria, Mich."

Lokak. 18

Quincy, MA:ssa Työväenyhdistys Veljen talolla esitettiin näytelmää "Sabinarten ryöstö". Näyttelijöinä: E. Vesterinen, Sassa Lehtinen, Elsa Haajanen, T. Nousio, Mandy Wilson, V. Hantunen, A. Helin, E. Boman, Amalia Ferin, Hanna Väisänen ja O. Saarinen.

Lokak. 19

Rockport, MA:sta kuultiin seuraavaa: "Suurta tulossa! Lauantaina, t.k. 30 p. on ne suuret kirjain myyjäiset ja sen yhteydessä vietetään Suomen suurlakon kymmenvuotista muistojuhlaa."

Auel listojen kärkeen

Boston Globessa viime viikolla olleen kirjoituksen mukaan amerikansuomalaisen

kirjailija Jean M. Auelin uusin teos "The Plains of Passage" teki uuden ennätyksen ilmes-

tymispäivänä myytyjen kirjojen listalla.

Kirjan kustantaja Crown Publishers painoi 1.4 kappaletta Auelin viimeisintä kirjaa, mutta mikäli ensimmäisen myyntipäivän ostovimma jatkuu lukumäärä saattaa hyvin osoittautua aivan liian vähäiseksi.

Suuren kirjaketjun Waldenbooksin puhemiehen mukaan kirjaa myytiin sen ilmestymispäivänä 15,000 kappaletta. Se on enemmän kuin aikaisempi ennätys, Tom Clancyn "Clear and Present Danger".

Crown ilmoitti painavansa uudet 200,000 kirjaa.

J. R.

MEMORIAL

continued from page 10

ing of the Memorial Committee has been called by Karl Makela for Oct. 25.

But before any officers can be elected at this meeting, certain things must indeed be determined.

First, is it a legal annual meeting? Does the Memorial Committee have a set of by-laws to follow? What constitutes a quorum? Who has the right to vote

at such a meeting?

These simple questions may or may not be easy to answer.

However, since the Memorial Committee is a part of the Finnish American community, the community should be involved in the decision making process. That is how the Memorial Committee got started and hopefully such a spirit will continue.

"Vapaita" yhteyksiä vähän

Aikaisemmin japanilaisnuorilla oli tilanne yksinkertaisempi, kun vanhemmat järjestivät puhemiehen, ns. "omiain" kautta pojilleen ja tytöilleen aviopuolisot. Yhteiskunnan muuttuessa omiai-käytäntö on kuitenkin suuresti vähenty-

Vihitty

EAST GREENWICH, RI - Martin W. Sivula ja Randi Stanford vihittiin äskettäin avioliittoon 20 Water Street ravintolassa pidetyssä seremoniassa.

Sulhasen vanhemmat ovat Mr. ja Mrs. Matti W. Sivula, Gardner, MA. Hän on tietokonealan dekaani Johnson & Wales Collegessa Providencissa.

Morsiamen vanhemmat ovat Mrs. H. Stanford ja edesmennyt tri H. S. Stanford, Coventry, RI. Morsian työskentelee psykoterapeuttina ja valmistelee tohtorin väitöskirjaansa Connecticutin yliopistossa.

Tulevia tilaisuuksia

Suomalainen Kultaisen län Kerho kokoontuu tiistaisin klo 2 iltapäivällä Elm St. Lähetyskirkossa, 264 Elm St., Fitchburg. Kaikki tervetulleita!

★

Tanssit Saiman Puistossa lauantaina, lokak. 20. p:nä klo 8-12 yöllä. Hi-Lites takaa tahdin. Järjestäjä FACS. Kaikki tervetulleita!

★

Fitchburgin Kalevaisten syysmyyjäiset lauantaina, lokak. 27. p:nä klo 10:00 aam. - 1:30 iltap. Kaleva Kodissa, 107 Mechanic St., Fitchburg.

★

Spagetti-illallinen lauantaina, lokak. 27. p:nä klo 5:00 ja 6:30 Elm St. Lähetyskirkossa, 264 Elm St., Fitchburg.

Fitchburg ja ympäristö

GARDNER, MA - Kansantanhuryhmä Revontulet esiintymässä Mount Wachusett Community Collegessa äskettäin järjestetyillä kansainvälisillä päivillä. Ohjelmaosuuden päätyttyä Revontulet opettivat suomalaisia tanssipaikalla olleille oppilaille. Tilaisuus oli oppilassenaatin sponsoroima.

Kuva: Lloyd Hannula

Kirkollisia

Bethel-seurakunta

Suomenkielinen radiohartaushyvä *Uutiset* lähetetään joka sunnuntaiaamu asemalta WEIM 1280 Fitchburg, klo 8:45 aam.

Yleinen (suomenkielinen) jumalanpalvelus pidetään sunnuntaina klo 2 aam. Elm Street Lähetyskirkossa, 264 Elm St., Fitchburg.

Seurakunnan pastorina toimii Taimo Majalahti, puh.345-4264.

Erikoistilaisuuksista ilmoitetaan tarvittaessa.

Elm St. Lähetysseurakunta

Sunnuntaina klo 8:30 aam. radiohartaushyvä *New Life* asemalta 1280 Fitchburg. Jumalanpalvelus klo 9:30 aam. Pastori George L. Cory saarnaa. Klo 10:30 kahvi- ja mehtarjoilu. Klo 10:45 aam. pyhäkoulu kaikenikäisille.

Tiistaina klo 7:00 illalla aikuisten kuoroharjoitus ja viikkoillan hartaustilaisuus.

Kultaisen län Kerho

Suomalainen Kultaisen län Kerho kokoontui tiistaina, lokak. 9. p:nä Elm St. Lähetyskirkossa, 246 Elm St., Fitchburg.

Presidentti Anton Nopasen tervetuliaistoivotuksia seurasi "America" ja "Maamme laulun" laulaminen Ethel Antosen säestäessä pianolla.

Vieraat Silja Heikkari Hämeenlinnasta ja Elsie Warren Fitchburgista toivotettiin myös tervetulleiksi joukkoon.

Hetken hiljaisuudella huomioitiin joukosta lokak. 5, 1990 poistunutta jäsentä Arvi Harjua.

Apulaisihteeri Mildred Heino luki edellisen kokouksen pöytäkirjan, mikä hyväksyttiin yksimielisesti.

Aili Johnson toi terveisiä Martha ja Lauri Kivimäeltä, joilla ei ollut mahdollisuutta saapua kokoukseen.

"Happy Birthday" laulettiin viikon syntymäpäiväsankareiden kunniaksi: Henry Brandt (lokak. 1) ja Eino Heikkilä (lokak. 13).

Uusi jäsen Aili M. Jokinen sai lämpimän vastaanoton.

Monet kiitokset seuraaville henkilöille heidän kerholle antamista lahjoista: Fabian Raatikainen - \$10.00 syntymäpäivänsä johdosta; Aili Johnson - \$10.00 Arvi Harjun

muistolle; Aino ja Eino Heikkilä - 28-vuotishääpäivänsä johdosta; Martha Asiala - \$10.00 ja Anton ja Ethel Nopanen - \$10.00 Arvi Harjun muistolle.

Kiitollisia oltiin myös kahvipöytään tuoduista herkuista. Kiitos seuraaville: Irja Alitalo, Miriam Orava, Ethel Anttonen, Henni Lappalainen, Irene Vilakari, Aili Berg, Aili Johnson, Elsie DesJardins, Elma Kultti, Kaarina Mäki ja Aune Kärkäinen. Kaikki oli todella maukasta!

Aili Johnson kiitti klubia ja sen jäseniä saamistaan syntymäpäiväkorteista.

Kokous annettiin sitten ohjelman juontajan käsiin ja hän kertoi iltapäivän omistettun Arvi Harjun muistolle.

Kerhon taitava hanuristi aloitti ohjelman musiikillaan, minkä jälkeen Aili Berg luki mielenkiintoisen artikkelin.

Irene Vilakari lauloi Mrs. Antosen säestyksellä kolme Mr. Harjun lempisävelmää, joita he olivat usein laulaneet yhdessä.

Mrs. Orava luki mielenkiintoisen runon. Mr. Nopanen päätti ohjelman yksinlaulullaan.

Kahvia monine herkkuineen tarjoilivat Miriam Orava, Irja Alitalo, Kaarina Mäki ja Henni Lappalainen. Elsie Warren ja Aili Johnson osallistuivat myös tarjoiluun.

Uutispaloja

Stratton Players näytelmäseura aloittaa 66. toimintakertansa lokak. 18. p:nä esittämällä Paul Osbornin Tony palkinnon voittaneen komedia-draaman "Morning's at Seven".

Näytelmän ohjauksesta vastaa veteraaniohjaaja **Miriam Lehto**, joka vetää myös yhtä roolia. Donna Fowler toimii näyttämömentarina.

Näytelmää esitetään kahdeksan kertaa: lokak. 18, 19, 20, 25, 26 ja 27 päivä klo 8:00 illalla ja matineat kahtena sunnuntaina, 21. ja 28. päivinä klo 3:00 iltapäivällä.

"Morning's at Seven" kuvaa Gibbssin sisarusten, Coran, Aaronettan, Idan ja Estherin elämää amerikkalaisessa pikkukaupungissa. Näytelmää voidaan pitää oodina ihmiselämälle ja siihen kuuluville rakkauksille.

Replikkien nokkeluus tekee näytelmästä komedian. Sen henkilöt ovat tuttuja meile kaikille. Paul Osborn sanoo hahmottaneen henkilönsä Kalamazoo, Michiganissa asuvien sukulaistensa mukaan.

Näyttelijät ovat Strattonin veteraanien ja uusien tulokaiden sekoitus. Pääosissa Janet Cragin, Linda Haas, Terry Lynch ja ohjaaja Lehto. Muissa osissa Dana Belletete, Emerson Foster, Margaret Guertin, Bill Littlehale ja Steven Olson.

Liput maksavat \$6.00 etukäteen ostettuina, \$7.00 ovela. Niitä voi varata numerosta (508) 345-6066. Koska teatteri on pieni, varaukset kannattaa tehdä ajoissa.

★

North Middlesex Regional High School, minkä oppilaskunta koostuu Ashbyn, Pepperellin ja Townsendin koululaisista, on ensimmäinen Uuden Englannin alueen julkinen koulu, mikä on ottanut Kalevalan opetusohjelmaansa.

Finnish North American Literature Societyn aloittama ohjelma lahjoittaa ilmaiset Kalevala-kirjat kouluille, jotka ovat ilmaisseet kiinnostusta siitä kohtaan. Ohjelman pyrkii jatkuu seuraavalla sivulla

Messiah Luterilainen seurakunta

Lauantaina, lokak. 20. klo 7:30 ill. **Kahvila Carmen Christi**-esiintyjinä.

Sunnuntaina, lokak. 21. klo 7:15 aam. Suomen kielinen luterilainen tunti WCMX 1000 am. Klo 9:00 Raamattu tunti. Klo 9:15 Sunnuntaikoulu. Klo 9:30 Korkekoululaisten raamattu tunti. Klo 10:00 Elders' rukous. Klo 10:30 Englanninkielinen ehtoollis-jumalanpalvelus. Klo 3:00 Suomen kielinen Naistenliitto kokoontuu. Tarjoilu yhteinen.

Maanantaina, lokak. 22. klo 7:30 ill. Guild -naiset kokoontuvat. Vieraileva puhuja! Kaikki tervetulleita.

MUISTA

testamentissasi RAIVAJAA! Täten voit turvata suomalaisen perinteiden jatkuvuuden.

Tanssit Saiman Puistossa

Lauantaina lokakuun 20. p:nä klo 8 - 12 yöllä

Hi-Lites soittaa

Kaikki tervetulleita!
Finnish American Club of Saima

Järjestämme matkoja Floridaan ja Suomeen ja minne tahansa maailmassa

Puhumme suomea

GIT MATKATOIMISTO

69 Main St. Leominster
Puh. 537-4536

Henry J. LeBlanc Insurance Agency, Inc.

Täydellinen vakuutuspalvelu
KIINTEISTÖ - IRTAIMISTO
KODINOMISTAJIEN

AUTO - PALO - HENKIVAKUUTUKSIA

376 Summer St.
Fitchburg, MA
Puh. 343-4853
Eino E. Niinimäki

71 Main St.
Westminster, MA
Puh. 874-5323
Glenn E. Niinimäki
Kevin D. Nivala

SUOMEA PUHUVIA VIRKAILIJOITA

JOYCE I. HANNULA CFP

Personal Financial Planner

79 East Rd. P.O. Box 500
Westminster, MA 01473

874-0629 or 832-6368

IDS INTERNATIONAL DIMENSION SERVICES

Kaikenlaisia vakuutuksia... Puhutaan Suomea

NIEMI INSURANCE AGENCY, INC.

135 Main Street, P.O. Box 449
Välitetään myös kiinteistöjä

Westminster, MA
Puhelin 874-2921

Fitchburg ja ympäristö

KALEVALA KIINNOSTAA - North Middlesex Regional High Schoolin opettajat tutustumassa Finnish North American Literature Societyn koululie lahjoittamia Kalevala-kirjoja. Edessä (vas.) Kathleen Tornikoski (englanti), Nancy Sivula Jakobowicz (englanti, pääopettaja), Jonathan Ratila (Raivaajasta edustaen FNALS:ää) ja Carole Kumpu Bramante (yhteiskuntaoppi). Takana seisomassa (vas.) John Mickola (englanti, taide), Evelyn Koivu Burnside (matematiikka), Sandra Mickson (biologia), Owen Hill (tiede) ja Raymond Kumpu Steimel (koulukuraattori).

UUTISPALOJA...

jatkoka edellisiltä

myksenä on tutustuttua amerikkalaiset koululaiset Kalevalan avulla Suomen kulttuuriin, kirjallisuuteen, historiaan jne. North Middlesex on hyvin

suomalaisvoimainen koulu sekä opettaja- että oppilaskunnaltaan. Englanninkielen pääopettajan Nancy Sivula Jakobowiczin mukaan noin 10 prosenttia henkilökunnasta on suomalaisia joko sukujuuriltaan tai avioliiton myötä. Samanlainen suhde pätee oppilaidenkin suhteen.

ITUJA...

jatkoka sivulta 13

nyt tämä mies, jolla ei ollut hääpukua.

Ymmärtääksemme vertauksen sanoman paremmin, on ehkä valaisevaa tuoda esiin itämainen tapa, kun kysymyksessä oli kuninkaallinen hääkutsu. Jeesuksen aikana tällaisissa tilanteissa - kunin-

kaallisissa kutsuissa - itse kuningas LAHJOITTI jokaiselle vieraallensa juhlapuvun. Kieläytymisen panemasta kuninkaallista asua päälleen, oli loukkaus kuningasta kohtaan. Kertomuksessa kuvattu mies teki juuri näin. Hän kieltäytyi pukeutumasta kuninkaan LAHJOITTAMAAN HÄÄPUKUUN. Sentähden hänet heitettiin ulos.

Jeesuksessa Kristuksessa meille tarjotaan "hääpuku" joka kelpaa: JEEUSKSEN VERELLÄ PUHDISTETTU VANHURSKAUDEN PUKU. Vain

tämä puku kelpaa KUNINKAAN POJAN HÄIHIN. Oletko pukeutunut Jeesuksen vanhurskauteen? Ei riitä, että me kuulumme johonkin kirkkoon tai joukkoon: olemme nimellisesti jäseniä, tai hyväksymme jonkinlaisen uskonnollisen opinsuunnan. Ei, vaan meidän tulee pukea yllemme Kristuksen vanhurskauden vaippa, olla synneistämme vapaita, ja puhtaita, ollaksemme kelpoiset, kun häät alkavat. Ystävä, varmista tilasi Jumalan edessä - ENNENKUIN ON LIIAN MYÖHÄISTÄ! Jeesus rakastaa sinua.

ALICE & EUGENE HEIKKILA

**TERVETULOA
YSTÄVÄT**

LUNENBURG
FORD • ISUZU

Rte. 2A, Lunenburg 345-1011

**NORTH
END** SUBARU • MAZDA

Rte. 2A, Lunenburg 582-4911

• HEIKKILA COUNTRY DEALERSHIPS

EXPERIENCE THE DIFFERENCE HUHTALA OIL CO. MAIN STREET, EAST TEMPLETON

- LOCALLY OWNED
- OUR THIRD GENERATION
- 7 OIL DELIVERY TRUCKS
- 13 LICENSED TECHNICIANS
- 24 HOUR BURNER SERVICE
- 44 YEARS OF DEPENDABILITY
- AUTOMATIC OR CALL IN SERVICE
- NEW CUSTOMERS ALWAYS WELCOME

FUEL OIL
CASH ON DELIVERY
or within 10 Days
with established credit
MINIMUM 150 GALLONS

LOW COMPETITIVE PRICES
VOLUME DISCOUNTS

CALL 632-1221

Our service area is from North Rutland to Orange

Arno J. Hangas

80-vuotias

LUNENBURG, MA - Arno J. Hangas, United Cooperative Farmers liikkeen entinen liikkeenhoitaja, täytti 80 vuotta tämän kuun 13. päivänä. Tapojensa mukaisesti hän ei nostonut kohua merkipäivästään, vaan huomioi sen vain perheensä parissa juhlien.

Frontier, Wyomingissa lokak. 13, 1910 syntyneen Hangaksen isä työskenteli kivihiili-aiavoksissa. Hangaksen ollessa pikkupoika perhe muutti sokerijuurikasfarmille Kuubaan, mutta palasi muutaman vuoden kuluttua takaisin USA:han asettuen Pennsylvanian osavaltioon ja vähän myöhemmin New Ipswich, NH:een.

Koulunkäynti Kuubassa ei onnistunut pitkien välimatkojen vuoksi ja niinpä Hangas meni kouluun vasta 10-vuotisenä palattuaan synnyinmaahansa.

Hangas sai päästötodituksen New Ipswichin Appleton Academystä 1930. Kolme vuotta myöhemmin hän suoritti B.S. oppiarvon yleisessä maanviljelyksessä New Hampshiren yliopistossa. Sen jälkeen hän työskenteli kaksi

vuotta yliopiston palveluksessa maanviljelystalousopin apulaistutkijana.

Hän jatkoi opintojaan osaaikaisesti Cornellin yliopistossa työskennellen samalla maanviljelyslaitoksen laskentaosastolla.

United Cooperative Farmers firman etsiessä uutta liikkeenhoitajaa 1942 Hangan valittiin virkaan. Aloittaessaan työnsä hänen tohtorin väitöskirjansa oli viittä vaille valmis. Hangan jäi eläkkeelle toimestaan 1978.

Hangas kuului Workers' Credit Unionin johtokuntaan useita vuosia palvelle myös sen presidenttinä. Hän palveli pitkään myös Lunenburgin finanssikomiteassa.

Viime vuosina Hangan on työskennellyt osa-aikaisesti IRS:n palveluksessa, veromaksajien palveluosastolla, ensin Worcesterissa ja nykyisellään Fitchburgissa.

Vapaa-aikanaan Hangan harrastaa lukemista, puutarhanhoitoa ja leirintämatkailua.

Päiväsankari Arno Hangan.

LYDON & HAASE CO.

209 Fulton St., Norwood, Mass. 02062 Ph. 769-0719

KAIKENLAISIA PUTKITÖITÄ ja LÄMMITYSLÄITTEITÄ

Kylpyhuoneita ja keittioita uudistetaan - Talouskoneita, Amana jaakaappeja ja pakastimia, Kitchenaid astianpesukoneita

Suomen uutisia

Ympäristöystävällinen sellukoelaitos Ouluun

Kemira rakentaa yhteistyössä Oy Keskuslaboratorion ja TEKE-Sin kanssa rikki- ja kloorivapaan sellunvalmistusprosessin koelaitoksen Ouluun.

Menetelmässä käytetyt muurahaishappo ja vetyperoksidi hajoavat prosessissa vedeksi ja hiilidioksidiksi ja keittokemikaalit on tarkoitus kierrättää kokonaan. Tämä merkitsee jätevesikuormituksen olennaista vähenemistä nykyisestä.

Kansallisen teknologia-hankkeen tavoitteena on ke-

hittää oma ympäristöystävällinen sellunkeittomenetelmä.

Hankkeen kesto on neljä-viisi vuotta ja kustannukset ovat yli 20 miljoonaa markkaa.

Hankkeen pohjana on Keskuslaboratorion ja Tekesin tuella 1985 - 1989 kehitetty vetyperoksidiin ja muurahaishappoon perustuva sellunvalmistusmenetelmä. Se toimii täysin ilman rikki- ja kloorikemikaaleja. Keskuslaboratorio on tutkinut menestyksellisesti myös muurahaishapon ja vetyperoksidin käyttöä sulfaattisellun valkaisussa.

Holkeri: Suomen varauduttava avun lisäämiseen Neuvostoliittoon

Pääministeri Harri Holkeri (kok) puuttui äskettäin Joensuuun ennusteisiin, joiden mukaan Suomea uhkaa ehkä jo tulevana talvena nälkäpalaisten tulva itärajan takaa. Holkerin mukaan viranomaisten huoli tilanteesta on kasvanut.

Hänen mielestään Suomessa on varauduttava kaikenlaisen avun lisäämiseen, etenkin jos satoa ei saada korjatuksi Neuvostoliiton lähialueilla.

Apu olisi vietävä ensi sijassa rajan taa, mutta tarpeen saatavat olla ääritilanteissa puolustusvoimien kenttokeittöihin, Holkeri suunnitteli.

Kuparimarkasta huutokaupassa ennätys hinta

Suomen itsenäisyyden ajan kallein keräilyraha huutokaupattiin äskettäin Helsingissä. Suomalainen keräilijä maksoi vuoden 1949 kuparimarkasta 39,600 markkaa. Kyseessä on suurin itsenäinen Suomen rahasta koskaan maksettu summa.

Raha myytiin rahaliike Holmaston huutokaupassa. Siitä kilpaili viimeiseen asti kaksi keräilijää.

Vuoden 1949 kuparimarkkoja painettiin aikoinaan vain 250 kappaletta ja niistä suuri osa on jo kadonnut, joten raha on erittäin harvinainen.

Suomen uutisia

Sota-aikana naiset kelpasivat halkometsäänkin. Helsingin yliopistossa tutkitaan naisten todellinen työpanos sotien aikana.

Yliopisto tutkii naisten työtaakan sota-aikana

Sota-aikana olisi ollut oiva tilaisuus päästä eroon naisten töistä ja miesten töistä. Naisethan tekivät kotirintamalla miestenkin työt.

- Näin ei kuitenkaan näytä käyneen, suree professori **Elena Haavio-Mannila**.

Haavio-Mannila johtaa suurta tutkimusta, jossa selvitetään suomalaisen naisen asemaa ja työpanosta toisen maailmansodan aikana. Sitä tehdään Helsingin yliopiston oman tutkimusrahoituksen turvin. Tulokset julkaistaan aikanaan kansantajuisena kirjana.

jana.

- Sukupuolten työnjako on säilynyt jäykkänä, vaikka sodan aikana naiset korvasivat miehet arkitöissä. Maaseudulla naiset eivät kuitenkaan joutuneet miesten töihin kylmiltään, sillä he olivat tehneet niitä ennenkin, ehkä jotain hevosenajoa lukuun ottamatta.

Naisten työpanoksen ohella tutkimuksessa on kerätty tietoa evakkomatkoista, saksalaisten sotilaiden ja suomalaisten naisten seurustelusta, sota-avioliitoista ja lasten siirroista Ruotsiin. Tutkimus jatkuu.

Tietojen keruu on tapahtunut ennen glasnostia, Berliinin muurin murtumista ja Saksojen yhdistymistä.

Professori Haavio-Mannila

epäileekin, että naiset ovat muisteluissaan olleet hieman varovaisia mm. puolustellessaan naisten korkeaa moraalila. Ehkä asioita pitäisi vielä kysellä uudelleen.

Muistitietoa kerättiin usealta taholta yksityiskohtaisen kyselyviikkosen avulla. Helsingin yliopiston sosiologian laitoksen kyselyyn saatiin noin 1,400 vastausta, mutta museovirastolle niitä tuli tuhansia. Kysely onkin eniten koskaan vastauksia tuottanut museo- viraston kysely.

Vastaukset on tallennettu tietokoneelle, ja niistä on tekeillä useita osatutkimuksia.

Amerikkalaisten taiteilijoiden tilkkutöitä Lappeenrannassa

Amerikkalaisia tilkkutöitä esittely näyttely on avoinna lokakuun loppuun Lappeenrannan käsityömusseossa.

Nimi tilkkutyö ei tosin museon tutkijan Leena Purisaisen mukaan oikein tee oi-

keutta esillä olevien tekstiilitöiden moninaisuudelle.

Näyttelytöitä kutsutaan myös taidetilkkutöiksi tai studiokilkkutöiksi eli ne esittävät vanhaan amerikkalaiseen perinteeseen pohjaavan tilkkutekniikan käyttämistä 1980-luvun tekstiilitaiteessa.

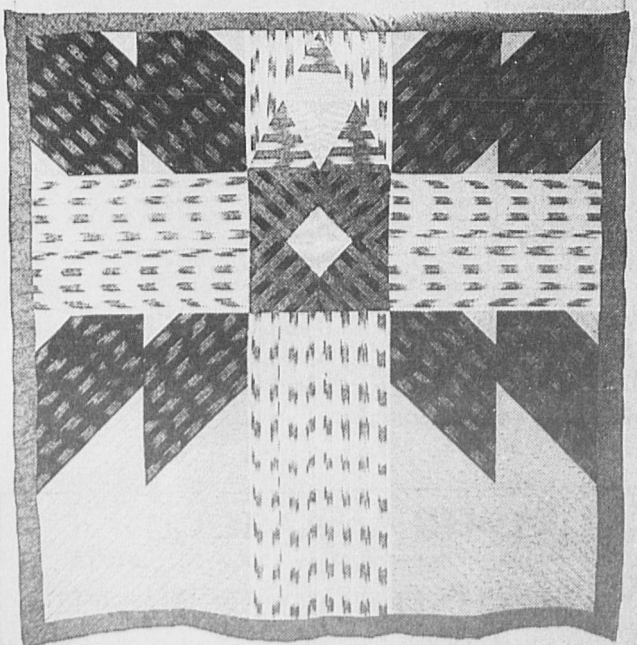
Tilkkutekniikka on yksi tyypillisimpiä amerikkalaisia työtapoja ja alunperin sillä tehtiin erilaisista puuvillatilkkuista geometrisesti ja symmetrisesti kokoonpantuja töitä, lähinnä sängynpeitteitä.

1970- ja 80-luvulla taiteilijat alkoivat kehittää tätä vanhaa työtapaa sekatekniikoilla, tilkkutyön päälle on esimerkiksi maalattu akryllivärejä.

Lappeenrannan käsityömusseossa on 34 taiteilijan töitä esimerkkinä tilkkutekniikan moderneista variaatioista. Niissä on paitsi eri materiaalista yhteenommeltuja tilkkuja myös mm. maalauksia, valokuvia ja koruja. Aiheista voi löytää niin luonnonsuojelua, naisasiaa kuin poliittisiakin kannanottoja.

Näyttelyn on järjestänyt Bostonin yliopiston taidegalleria Yhdysvaltojen tiedotustoimiston Arts America -ohjelmalle.

Näyttely on esillä useissa Euroopan maissa, Suomessa Porissa ja Lappeenrannassa.

Linda Holmes Peeblesin koneella ommeltu ja käsin tikattu työ "Vartija IV" vuodelta 1984.

Oletko
muistanut
uusia
tilauksesi?

FINNEXPRESS

FINNTASTIC GROUP FLIGHTS FINNAIR SCHEDULED SERVICE

WEEKLY DEPARTURES - WEEKLY RETURNS

LOWEST AVAILABLE AIRFARES FROM
NEW YORK \$626 - LOS ANGELES \$786
TORONTO \$725

RULES AVAILABLE UPON REQUEST

Money saving tax-free connections
from all other airports in North America
- Business or Pleasure -

* ALL YOUR TRAVEL ANYWHERE IN THE WORLD *

For reservations contact:

TRAVEL SERVICE

425 Madison Avenue, New York, N.Y. 10017

New address, same location

Telephones:
212-832-8989 or 800-677-6454
Puhumme suomea

Suomen uutisia

Helsinki silakkahumussa

Kuun alussa pidetyt perinteiset silakkamarkkinat vetivät avajaispäivänään 45 venekuntaa Helsingin kauppatorille. Yli 29,000 tonnia saaristolaisherkkua myytiin halukkaille yhden viikon aikana.

Ydinlaitoksissa kolme poikkeustapahtumaa

Suomen ydinvoimaloissa oli huhti-kesäkuun aikana kolme ongelmatilannetta, jotka sijoitetaan kansainvälisessä vakavuusasteikossa luokkaan yksi, Säteilyturvakeskuksen neljännesvuosiraportti kertoo.

Näitä olivat syöttövesiputken katkeaminen Loviisan ydinkoivomolassa, virheellinen säätösauvojen veto reaktorista Teollisuuden Voiman ydinkoivomolassa ja polttoainepumpujen virheelliset siirrot Olkiluodon kakkosyksikössä.

Ensimmäisen luokan poikkeamia ovat ne, jotka eivät vaaranna turvallisuutta, mutta kuitenkin osoittavat puutteita turvallisuuteen vaikuttavissa tekijöissä.

Muut Suomessa tuona aikana rekisteröidyt normaalista poikkeavat tapahtumat on sijoitettu luokkaan nolla. Siihen luokitellaan tapahtumat, joilla ei ole merkitystä turvallisuuden kannalta.

Säteilyturvakeskus

seuraa säännöllisesti myös ydinvoimalaitosten työntekijöiden saamia säteilyannoksia ja radioaktiivisten aineiden päästöjä ympäristöön. Laitoksen mukaan molemmat olivat tarkkailujaksolla huomattavasti alle viranomaisen asettamien rajojen.

Huhti-kesäkuussa otetuissa ympäristönäytteissä oli havaittavissa ainastaan vähäisiä määriä ydinvoimalaitoksista peräisin olevia radioaktiivisia aineita.

Neljä suomalaista Sibelius-viulukilpaan

Suomalaiset Pekka Kauppinen, Jaakko Kuusisto, Liisi Nuora ja Jari Valo kilpailevat 62 muun nuoren viulistin kanssa kansainvälisessä Jean Sibelius-viulukilpavassa marras-joulukuussa. Osanottajat tähän kansainväliseen nuorten viulistien katselmukseen on valittu. Loppukilpa käydään Finlandia-talossa 2. -14. joulukuuta.

Tämänkertaiseen kilpaan osallistuu eniten soittajia

Neuvostoliitosta. Kun Viron ja Latvian tasavaltien edustus lasketaan mukaan, nousee joukkueen määrä viiteentoista. Japanista on mukana kahdentoista soittajan ryhmä. Seuraavaksi eniten kilpailijoita saapuu Yhdysvalloista. Helsinkiin saapuu sieltä kahdeksan viulistia.

Australia, Viro, Iso-Britannia, Jugoslavia, Libanon, Romania, Ruotsi ja Unkari lähettävät yhden kilpailijan kukin. Etelä-Koreasta, Islannista, Kanadas-

ta ja Latviasta saapuu kaikista kaksi soittajaa. Kiinan kansantasavalta osallistuu viidellä kilpailijalla, Puola, Ranska ja Saksan Liittotasavalta kukin kolmella soittajalla. Muun Neuvostoliiton edustus ilman Viroa ja Latviata on kaksitoista.

Kilpailuun hyväksytyistä on naisia 32 ja miehiä 34. Heidän keski-ikänsä on 24 vuotta; nuorin osallistuja on täyttänyt 16 ja vanhin 33 vuotta.

Suomen uutisia

Kuuskoski-Vikatmaa ponkaisi toiseksi presidenttisarjassa

Keskustan kansanedustaja Eeva Kuuskoski-Vikatmaa on yllättäen noussut mielipidetutkimuksessa Suomen toiseksi suosituimmaksi presidenttiehdokkaaksi.

Eeva Kuuskoski-Vikatmaa

Yleisradion tv-uutisten teetämissä Gallupissa Kuuskoski-Vikatmaa oli heti Mauno Koiviston jälkeen suosituin presidenttiehdokas. Jos Koivisto ei osallistuisi vaaliin, Kuuskoski-Vikatmaa pääsisi kaksivaiheisen vaalin viimeiselle kierrokselle yhdessä Kalevi Sorsan (sd) kanssa. Sorsa voittaisi Kuuskoski-Vikatmaan niukoin prosenttiluvuin 51-49.

Taloustutkimus haastatteli elo-syyskuun vaihteessa 2,062 henkilöä. Tutkimuksella jäljiteltiin sellaista kaksivaiheista suoraa vaalia, jota on määrä käyttää seuraavissa presidentinvaaleissa 1994.

Ensimmäisenä kysyttiin, ketä äänestäisitte presidentiksi. Silloin Mauno Koivisto sai 29 prosenttia äänistä, mikä on neljä prosenttiyksikköä vähemmän kuin puoli vuotta sitten teetetyssä vastaavassa tutkimuksessa.

Kuuskoski-Vikatmaan osuus oli 13 prosenttia, jossa on seitsemän prosenttiyksikön nousu. Sorsa sai 11, keskustan Paavo Väyrynen, 11, va-

semmistoliiton Kalevi Kivistö 9, kokoomuksen Harri Holkeri 7 ja kokoomuksen Ilkka Suominen 5 prosenttia kannatuksesta.

Seuraavaksi haastateltavilta kysyttiin, ketä äänestäisitte, jos Koivisto ei olisi mukana. Silloin Sorsa sai 21 prosenttia, Kuuskoski-Vikatmaa 16, Väyrynen 14, Holkeri 13, Kivistö 11 ja Suominen 7 prosenttia äänistä.

Kun ensimmäiselle kierrokselle valittiin kustakin suosituin ehdokas, Kuuskoski-Vikatmaan osuus kannatukselta oli 31, Sorsan 30, Holkerin 21 ja Kivistön 18 prosenttia äänistä. Toiselle kierrokselle olisivat siis päässeet Sorsa ja Kuuskoski-Vikatmaa, jolloin Sorsa olisi voittanut Kuuskoski-Vikatmaan kahden prosenttiyksikön erolla.

Paloheimo tenniksen 50 parhaan joukossa

Veli Paloheimo ohitti yhden virstanpylvään suomalaisessa tenniksessä syys-lokakuun vaihteessa päättyneen Baselin turnauksen jälkeen. Välieriin yltäminen tässä 500,000 dollarin kisassa lisäsi suomalaisen pisteitä niin, että hän on nyt ATP-rankinglistalla sijalla 48. Sijoitus on suomalaispelaajien kaikkien aikojen korkein.

Ennen Paloheimoa lähimpänä listan huippua oli ollut Aki Rahunen, jonka sijoitus viime kesäkuun lopulla oli 57:s.

Sadan parhaan joukossa suomalaisista ovat edellämainittujen lisäksi olleet Leo Pailin ja Olli Rahnasto.

Marmerisia ja graniittisia hautakiviä

BOLSTER Monumental Works
JOHN A. PRATT, omistaja

Route 26, Oxford, Maine
Puh. Norway 743-2673

NIPPA SAUNAKIUKAITA

Laatuvalmistetta sitten 1930 Nippa Supreme huoneenlämmittäjiä, Nippa Energy-Maid keskuslämmityslaitteita, Nippa Wild-fire Campstones, saunakiukaita ja saunan tarpeita.

Nopea toimitus
Bruce Mfg. Inc. P.O.Box 213,
Bruce Crossing, MI 49912
(906) 827-3906
Jälleenmyyjä halutaan

RAIVAAJAN 85-vuotisuuden merkeissä olemme panneet alulle kampanjan tilaajajoukkomme lisäämisestä. usealla sadalla. Päämääränämme on 850 UUTTA tilaajaa 85-vuotislahjana! Jokainen UUDEN 12 kk. tilauksen hankkija pääsee osallistumaan vuoden lopulla pidettäviin arpajaisiin. Palkintoina on \$200, \$100 ja \$50. Arvonta taphtuu joulukuun 31, 1990. JOKA kertä kun lähetätte UUDEN tilauksen, laitamme nimenne arpapussiin, josta vedämme voittajat vuoden lopulla. Siis, ei enää lehteä kirtämään kädestä käteen ystävälle, naapurille tai sukulaiselle. Kehottakaa heitä tilaamaan lehti itselleen! Myös oma UUSI tilauksenne osallistuu arvontaan.

Raivaja Publishing Co., P.O. Box 600, Fitchburg, MA 01420-0600

TILAUSLOMAKE USA 12 kk. \$20.00 Ulkomaille 12 kk. \$24.00

Hankkija: _____

Osoite: _____

Tilaaaja: _____

Osoite: _____

Maailman tapahtumia

MAAILMAN ERI
PUOLILTA

Kiistelty kastilaki jäihin Intiassa

Intian korkein oikeus on jäädyttänyt kiistellyn kastilain. Sen mukaan alimpaan kastiin kuuluville varataan tietty kiintiö julkishallinnon viroista. Uusi laki on aiheuttanut vakavia yhteenottoja, joissa on saanut surmansa arviolta 70 ihmistä.

Korkeimman oikeuden päätös ei kumoa kiistettyä lakia, vaan jäädyttää sen toistaiseksi. Näin halutaan rauhoittaa ihmisten mieltä ja lopettaa väkivaltaisuuksia, jotka ovat vaikeimmin koetellut Pohjois-Intiaa.

Pääministeri Vishwanath Pratap Singin hallitus sääti virkailain 7. elokuuta. Lain mukaan alimpien kastien jäsenille ja kastittomille varattuja julkishallinnon virkojen kiintiöitä lisätään 22,5 prosentista 49,5 prosenttiin.

Korkeampiin kasteihin kuuluvat intialaiset ja oppositiossa oleva kongressipuolue ovat arvostelleet kärkevästi lakia ja väkivaltaisuuksia puhkesivat heti lain tultua voimaan.

Japani ja N-liitto valmistelevaan rauhansopimusta

Japanin ja Neuvostoliiton ulkoministerit Taro Nakajama ja Eduard Shevardnadze päättivät äskettäin ryhtyä valmistelevaan rauhansopimuksen solmimista maiden välille. Neuvottelut asiasta on tarkoitus aloittaa marras-joulukuussa.

Neuvostoliitto ja Japani eivät ole solmineet rauhansopimusta toisen maailmansodan jälkeen.

Japanin ulkoministerin edustajan mukaan tapaamisessa sovittiin myös, että Neuvostoliiton presidentti Mihail Gorbatsšov vierailee Japanissa huhtikuussa. Kyseessä on ensimmäinen Neuvostoliiton presidentin vierailu Japaniin toisen maailmansodan jälkeen.

Maiden välejä on kiristänyt kiista Kuriilien saarten omistuksesta. Neuvostoliitto valitsi itselleen saarten pohjoisosat sodan lopulla.

Yhdysvallat aseriisuu Eurooppaa

Puolustusministeri Dick Cheney määräsi viime viikon keskiviikkona 40,000 amerikkalaisotilasta poistumaan Länsi-Euroopasta vuoden kuluessa. Päätöksellä ennakoitään syntymässä olevaa tavanomaisien aseiden rajoittamissopimusta.

Yhdysvalloilla on Euroopassa noin 300,000 sotilasta, joista yli 200,000 palvelee Länsi-Saksassa. Viranomaisien mukaan joukkoja supistetaan nimenomaan Saksassa, josta miehiä aletaan jo ensi kuussa lähettää kotiin tai Saudi-Arabiaan.

Euroopasta lähtee 30,000 maavoimien ja 10,000 ilmavoimien sotilasta. Puolustusministeri Cheney ilmoitti elokuussa 94 sotilastukikohdan toiminnan supistamisesta ensi vuonna. Syyksi hän mainitsi lämmenneet Neuvostoliiton-suhteet ja Yhdysvaltain budjetin kiristämisen.

Myrkkykaasuista vakava uhka Kazahstanissa

120,000 ihmisen terveys vaarassa

Kazahstanin neuvostotasavallassa sijaitsevassa ydinpolttotehtaassa tapahtunut räjähdys on alistanut arviolta 120,000 ihmistä myrkkypäästöille. Onnettomuus sattui 12. syyskuuta Ulban metallurgian tehtaalla lähellä Ust-Kamenogorskin kaupunkia.

Räjähdyksessä pääsi vuoamaan ilmakehään erittäin myrkyllistä berylliumoksidikaasua. Beryllium on raskasmetalli, jota käytetään ydinvoimateollisuudessa. Pahimmassa tapauksessa altistuminen berylliumille voi johtaa kuolemaan.

Paikallisten ympäristösuojeluviranomaisten mukaan Ust-Kamenogorskissa osoitti parisen viikkoa sitten 60,000 ihmistä mieltään vaatien tehtaan sulkemista. Paikalliset viranomaiset ovat julistaneet alueen katastrofivyöhykkeeksi.

Kazahstanin presidentti Nursultan Nazarbajev vaati Neuvostoliiton hallitusta korvaamaan räjähdyksestä aiheutuneet terveyshaitat. Päi-

kalliset viranomaiset ovat julistaneet räjähdysalueen ympäristöntuhoalueeksi.

päristöntuhoalueeksi.

Nazarbajev vaati myös onnettomuuden riippumatonta tutkimusta, johon osallistuisi ulkomaalaisia asiantuntijoita.

Tsaariperheen murhapaikka kirkolle

MOSKOVA, N-liitto - Neuvostoliittolaisen Sverdlovskin kaupungin viranomaiset ovat päättäneet luovuttaa ortodoksiselle kirkolle alueen, jossa tsaari Nikolai II ja hänen perheensä murhattiin 1918. Sverdlovskin kaupungin neuvoston päätöksestä kerrottiin äskettäin Komsomolskaja Pravda-lehdessä.

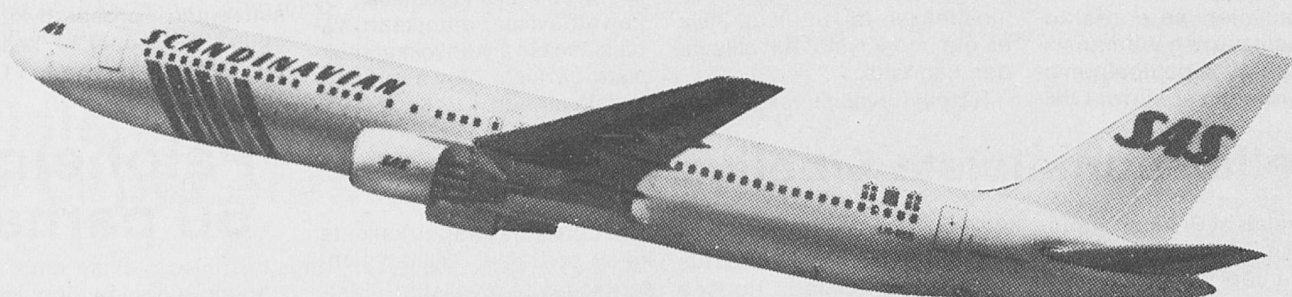
Neuvostoliitossa on viime aikoina oltu selvästi aiempaa kiinnostuneempia maan entisistä hallitsijoista ja heidän vaiheistaan. Erityisesti on kiinnostuksen kohteena ollut viimeisen tsaarin ja tämän perheen kohtalo.

Bolshevikien teloitussasto ampui tsaari Nikolai II:n, hänen puolisonsa Aleksandran sekä perheen kolme tytärtä ja pojan Jekaterinburgissa, nykyisessä Sverdlovskissa, heinäkuussa 1918.

Talo, jossa surmatyö tehtiin, purettiin 1978, ja alue peitettiin asfaltilla. Venäjän osatasavallan presidentti Boris Jeltsin on kertonut, että määräys talon purkamisesta tuli Moskovasta. Jeltsin oli vuonna 1978 Sverdlovskin puoluejohtaja.

Neuvostoliittolainen näytelmäkirjailija on puolestaan äskettäin kertonut löytäneensä asiakirjoja, jotka osoittavat, että käskyn tsaariperheen surmaamisesta antoi neuvostovaltion perustaja Vladimir Lenin.

Kommunistiset historiankirjoittajat ovat vuosikausia selittäneet, että Leninillä ei ollut mitään suoraa osuutta päätökseen ammuttaa tsaariperhe.

NEXT STOP, SCANDINAVIA

SAS flies non stop to Scandinavia from New York, Chicago, Los Angeles and Seattle and offers convenient connections to more cities throughout Scandinavia.

See your travel agent or call SAS, toll free, 1-800-221-2350.

Make your next stop Scandinavia, with SAS.

SAS
SCANDINAVIAN AIRLINES